

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο πενταμελές τμήμα)
της 23ης Νοεμβρίου 2006 *

Στην υπόθεση T-217/02,

Ter Lembeek International NV, με έδρα το Wielsbeke (Βέλγιο), εκπροσωπούμενη
από τους J.-P. Vande Maele, F. Wijckmans και F. Tuytschaever, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους G. Rozet
και H. van Vliet,

καθής,

με αντικείμενο την ακύρωση των άρθρων 1 και 2 της αποφάσεως 2002/825/ΕΚ της
Επιτροπής, της 24ης Απριλίου 2002, σχετικά με την κρατική ενίσχυση που
χορήγησε το Βέλγιο υπέρ του ομίλου Beaulieu (Ter Leembek International) (ΕΕ
L 296, σ. 60),

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πέμπτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους Μ. Βηλαρά, πρόεδρο, Μ. Ε. Martins Ribeiro, F. Dehousse, D. Šváby και Κ. Jürimäe, δικαστές,
γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 21ης Φεβρουαρίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

¹ Το άρθρο 87, παράγραφος 1, ΕΚ ορίζει τα ακόλουθα:

«Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά

της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η παρούσα Συνθήκη ορίζει άλλως.»

2 Το άρθρο 88 ΕΚ έχει ως ακολούθως:

«1. Η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη εξετάζει διαρκώς τα καθεστώτα ενισχύσεων που υφίστανται στα κράτη αυτά. Τους προτείνει τα κατάλληλα μέτρα που απαιτεί η προοδευτική ανάπτυξη και η λειτουργία της κοινής αγοράς.

2. Αν η Επιτροπή διαπιστώσει, αφού τάξει προηγουμένως στους ενδιαφερομένους προθεσμία για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, ότι ενίσχυση που χορηγείται από ένα κράτος ή με κρατικούς πόρους δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά κατά το άρθρο 87, [ή] ότι η ενίσχυση αυτή εφαρμόζεται καταχρηστικώς, αποφασίζει ότι το εν λόγω κράτος οφείλει να την καταργήσει ή να την τροποποιήσει εντός προθεσμίας που η ίδια καθορίζει.

Αν το εν λόγω κράτος δεν συμμορφωθεί προς την απόφαση αυτή εντός της ταχθείσας προθεσμίας, η Επιτροπή ή οποιοδήποτε άλλο ενδιαφερόμενο κράτος δύναται να προσφύγει απευθείας στο Δικαστήριο, κατά παρέκκλιση των άρθρων 226 και 227.

Κατόπιν αιτήσεως κράτους μέλους, το Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει ομοφώνως ότι ενίσχυση που έχει θεσπισθεί ή που πρόκειται να θεσπισθεί από το κράτος αυτό θεωρείται συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 87 ή των προβλεπομένων από το άρθρο 89 κανονισμών, αν εξαιρετικές

περιστάσεις δικαιολογούν μια τέτοια απόφαση. Αν η Επιτροπή έχει κινήσει, ως προς την ενίσχυση αυτή, τη διαδικασία που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, η αίτηση του ενδιαφερομένου κράτους προς το Συμβούλιο έχει ως αποτέλεσμα την αναστολή της σχετικής διαδικασίας μέχρις ότου αποφανθεί το Συμβούλιο.

Αν το Συμβούλιο δεν αποφανθεί εντός τριών μηνών από την υποβολή της αιτήσεως, αποφασίζει η Επιτροπή.

3. Η Επιτροπή ενημερώνεται εγκαίρως περί των σχεδίων που αποβλέπουν να θεσπίσουν ή να τροποποιήσουν τις ενισχύσεις, ώστε να δύναται να υποβάλει τις παρατηρήσεις της. Αν κρίνει ότι σχέδιο ενισχύσεως δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, κατά το άρθρο 87, κινεί αμελλητί τη διαδικασία που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν δύναται να εφαρμόσει τα σχεδιαζόμενα μέτρα πριν η Επιτροπή καταλήξει σε τελική απόφαση.»

- 3 Το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου [88] της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 83, σ. 1), το οποίο επιγράφεται «Αποφάσεις της Επιτροπής να περατώσει την επίσημη διαδικασία έρευνας», ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 8, η επίσημη διαδικασία έρευνας περατώνεται με την έκδοση της απόφασης που προβλέπεται στις παραγράφους 2 έως 5 του παρόντος άρθρου.

2. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει ότι, ενδεχομένως κατόπιν τροποποιήσεων που επέφερε το οικείο κράτος μέλος, το κοινοποιηθέν μέτρο δεν αποτελεί ενίσχυση, σημειώνει τη διαπίστωση αυτή με σχετική απόφαση.

3. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει ότι, ενδεχομένως κατόπιν τροποποιήσεων που επέφερε το οικείο κράτος μέλος, αίρονται οι αμφιβολίες για το συμβατό του κοινοποιηθέντος μέτρου με την κοινή αγορά, αποφασίζει ότι η ενίσχυση είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά (εφεξής αποκαλούμενη “θετική απόφαση”). Στην απόφαση αυτή, αναφέρεται η συγκεκριμένη εξαίρεση της Συνθήκης που εφαρμόστηκε.

4. Η Επιτροπή μπορεί να συνοδεύει τη θετική απόφασή της με όρους υπό τους οποίους μπορεί να θεωρηθεί μια ενίσχυση συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, και μπορεί να θεσπίσει υποχρεώσεις που της επιτρέπουν να ελέγχει την τήρηση της εν λόγω απόφασης (εφεξής αποκαλούμενη “υπό όρους απόφαση”).

5. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, αποφασίζει να μην τεθεί σε εφαρμογή (εφεξής αποκαλούμενη “αρνητική απόφαση”).

6. Οι αποφάσεις κατ’ εφαρμογή των παραγράφων 2, 3, 4 και 5 πρέπει να λαμβάνονται μόλις αρθούν οι αμφιβολίες που αναφέρονται στο άρθρο 4, παράγραφος 4. Η Επιτροπή προσπαθεί κατά το δυνατόν να λάβει απόφαση εντός προθεσμίας 18 μηνών από την έναρξη της διαδικασίας. Η προθεσμία μπορεί να παρατείνεται κατόπιν κοινής συμφωνίας της Επιτροπής με το οικείο κράτος μέλος.

7. Μετά την εκπνοή της αναφερόμενης στ[ην παράγραφο] 6 προθεσμίας και εάν το ζητήσει το οικείο κράτος μέλος, η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση εντός δύο μηνών, βάσει των πληροφοριών που διαθέτει. Εν ανάγκη, εφόσον οι διαθέσιμες πληροφορίες δεν αρκούν για τη διαπίστωση της συμβατότητας, η Επιτροπή λαμβάνει αρνητική απόφαση.»

- 4 Το άρθρο 13 του κανονισμού 659/1999, το οποίο επιγράφεται «Αποφάσεις της Επιτροπής», προβλέπει τα εξής:

«1. Μετά την εξέταση της ενδεχόμενης ύπαρξης παράνομων ενισχύσεων, εκδίδεται απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφοι 2, 3 ή 4. Στην περίπτωση απόφασης για κίνηση επίσημης διαδικασίας έρευνας, η διαδικασία περατώνεται με απόφαση βάσει του άρθρου 7. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του κράτους μέλους με διαταγή παροχής πληροφοριών, η απόφαση αυτή λαμβάνεται με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες.

2. Στις περιπτώσεις ενδεχόμενης ύπαρξης παράνομων ενισχύσεων και με την επιφύλαξη του άρθρου 11, παράγραφος 2, η Επιτροπή δεν δεσμεύεται από την προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 5, και στο άρθρο 7, παράγραφοι 6 και 7.

3. Εφαρμόζεται το άρθρο 9 *mutatis mutandis*.»

- 5 Το άρθρο 14 του κανονισμού 659/1999, το οποίο αφορά την ανάκτηση της ενισχύσεως, ορίζει τα εξής:

«1. Σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων, η Επιτροπή αποφασίζει την εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τον δικαιούχο (εφεξής αποκαλούμενη "απόφαση ανάκτησης"). Η Επιτροπή δεν απαιτεί ανάκτηση της ενίσχυσης εάν αυτό αντίκειται σε κάποια γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου.

2. Το ποσό που πρέπει να ανακτηθεί δυνάμει απόφασης ανάκτησης περιλαμβάνει και τους σχετικούς τόκους, υπολογιζόμενους με το δέον επιτόκιο που ορίζει η Επιτροπή. Οι τόκοι πρέπει να καταβληθούν από την ημερομηνία κατά την οποία η παράνομη ενίσχυση ετέθη στη διάθεση του δικαιούχου μέχρι την ημερομηνία της ανάκτησής της.

3. Με την επιφύλαξη απόφασης του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατ' εφαρμογή του άρθρου [242] της Συνθήκης, η ανάκτηση πραγματοποιείται αμελλητί και σύμφωνα με τις διαδικασίες της εθνικής νομοθεσίας του οικείου κράτους μέλους, εφόσον αυτές επιτρέπουν την άμεση και πραγματική εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής. Για τον σκοπό αυτό και σε περίπτωση κινήσεως διαδικασίας ενώπιον εθνικών δικαστηρίων, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα που διαθέτουν στα αντίστοιχα νομικά τους συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των προσωρινών μέτρων, με την επιφύλαξη της κοινοτικής νομοθεσίας.»

Η εθνική νομοθεσία

6 Το άρθρο 1 του βασιλικού διατάγματος της 7ης Μαΐου 1985, περί της εκδόσεως προνομιάχων μετοχών άνευ ψήφου από ανώνυμες εταιρίες των κρατικών τομέων (*Moniteur belge* της 11ης Μαΐου 1985, σ. 6873, στο εξής: βασιλικό διάταγμα του 1985), ορίζει τα εξής:

«Οι ανώνυμες εταιρίες [ορισμένων τομέων] δύνανται, υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο παρόν διάταγμα, να εκδίδουν μετοχές αντιπροσωπεύουσες τμήμα του κεφαλαίου τους άνευ δικαιώματος ψήφου, αποκαλούμενες στο εξής “προνομιάχες μετοχές άνευ ψήφου”».

7 Το άρθρο 2 του βασιλικού διατάγματος του 1985 προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι η Société nationale pour la restructuration des secteurs nationaux (στο εξής: SNRSN) δύναται να αναλαμβάνει τέτοιες προνομιάχες μετοχές άνευ ψήφου.

8 Το άρθρο 3 του βασιλικού διατάγματος του 1985 ορίζει τα ακόλουθα:

«Υπό την επιφύλαξη των προϋποθέσεων του παρόντος διατάγματος, οι κανόνες εκδόσεως προνομιούχων μετοχών άνευ ψήφου, οι προϋποθέσεις και οι λεπτομέρειές της καθώς και τα δικαιώματα που παρέχουν οι μετοχές αυτές συμφωνούνται με σύμβαση συναπτόμενη μεταξύ της εκδίδουσας τις μετοχές εταιρίας και των νομικών προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 2 και τα οποία αναλαμβάνουν τις μετοχές αυτές, μνημονεύονται δε στο καταστατικό της εκδίδουσας τις μετοχές εταιρίας. Η σύμβαση διευκρινίζει, εξάλλου, τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι προνομιούχες μετοχές άνευ ψήφου μπορούν να εξαγοραστούν από την εκδούσα εταιρία ή να αγοραστούν από τρίτους. Η τιμή δεν μπορεί να είναι κατώτερη του 80 % της τιμής εκδόσεως.

Η σύμβαση που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο εγκρίνεται προηγουμένως από τον Υπουργό Οικονομικών, τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και τον Υπουργό Προϋπολογισμού.»

9 Το άρθρο 4 του βασιλικού διατάγματος του 1985 διευκρινίζει τα εξής:

«Η έκδοση προνομιούχων μετοχών άνευ ψήφου υπόκειται στις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- 1) οι προνομιούχες μετοχές άνευ ψήφου είναι και παραμένουν ονομαστικές·
- 2) οι μετοχές αυτές δεν μπορούν να αντιπροσωπεύουν πλέον του 49 % του αναληφθέντος κεφαλαίου·

- 3) σε περίπτωση διανομής κερδών, παρέχουν δικαίωμα, μη εφαρμοζομένων τυχόν αντιθέτων διατάξεων του καταστατικού [...], επί προνομίουχου μερίσματος 2 % της πράγματι καταβληθείσας τιμής εκδόσεώς τους·
- 4) παρέχουν προνόμιο, μη εφαρμοζομένων τυχόν αντιθέτων διατάξεων του καταστατικού [...], ως προς την απόδοση της εισφοράς, υπό την επιφύλαξη του τυχόν παρεχομένου από το καταστατικό δικαιώματος κατά τη διανομή του προϊόντος της εκκαθαρίσεως.

[...]»

Ιστορικό της διαφοράς

Ο όμιλος Verlipack και ο όμιλος Beaulieu

- 10 Ο όμιλος Verlipack αποτελούσε, μέχρι την κήρυξή του σε πτώχευση στις 18 Ιανουαρίου 1999, τον σημαντικότερο παραγωγό κοίλης υάλου συσκευασίας στο Βέλγιο, με μερίδιο αγοράς 20 % στο Βέλγιο και 2 % στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Απασχολούσε 735 άτομα στα εργοστάσιά του στο Ghlin, στο Jumet και στο Mol (Βέλγιο).
- 11 Ο όμιλος Beaulieu, που αποτελεί την επωνυμία βελγικού holding εταιριών οι οποίες δραστηριοποιούνται στην αγορά των ταπήτων και των συνθετικών ινών, είναι ο δεύτερος κατασκευαστής ταπήτων παγκοσμίως και, με μεγάλη διαφορά, ο πρώτος κατασκευαστής στην Ευρώπη. Επικεφαλής του ομίλου είναι η εταιρία holding Ter Lembeek International NV.

Η προ της εισόδου του ομίλου Beauvieu στο μετοχικό κεφάλαιο του ομίλου Verlipack περίοδος: σύμβαση της 30ής Απριλίου 1985 μεταξύ του ομίλου De Backer (Adsum) και της SNRSN

- 12 Το 1985, η Verlipack πτώχευσε και το ενεργητικό της, εκτιμηθέν σε 410 εκατομμύρια βελγικά φράγκα (BEF), αναλήφθηκε από την SA Adsum, εταιρία του ομίλου De Backer, η οποία ουδόλως συνδέεται με την προσφεύγουσα.
- 13 Δυνάμει συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985, η Adsum τοποθέτησε το ενεργητικό αυτό σε τρεις νέες εταιρίες, την NV Verlipack Mol, την SA Verlipack Jumet και την SA Verlipack Ghlin, στο κεφάλαιο των οποίων εισήλθε και η SNRSN με ποσό 620 020 000 BEF. Η τελευταία έλαβε, σε αντάλλαγμα της εισφοράς της στο κεφάλαιο, μετοχές αποκαλούμενες «κατηγορίας Β» άνευ ψήφου και ονομαστικής αξίας 10 000 BEF η καθεμία και, σε αντάλλαγμα εισφοράς εκτός μετοχικού κεφαλαίου, ιδρυτικούς τίτλους αποκαλούμενους «κατηγορίας Ι» και «κατηγορίας ΙΙ». Το 1985, η συμμετοχή της SNRSN αντιπροσώπευε το 49 % του κεφαλαίου του ομίλου, που αντιστοιχούσε μόνο στις μετοχές κατηγορίας Β [άρθρο 3, σημείο 1, στοιχείο α, της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985]. Η συμμετοχή αυτή εγκρίθηκε από την Επιτροπή.
- 14 Σύμφωνα με τον ειδικό νόμο της 15ης Ιανουαρίου 1989, η Περιφέρεια της Βαλονίας απέκτησε τους τίτλους άνευ δικαιώματος ψήφου των εγκαταστάσεων του Ghlin και του Jumet, που βρίσκονται εντός της γαλλόφωνης περιοχής, η δε Περιφέρεια της Φλάνδρας τους τίτλους της εγκαταστάσεως του Mol.
- 15 Το άρθρο 10 της Συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985 προέβλεπε τα ακόλουθα:

«Η Adsum θα επιδιώξει ώστε οι εταιρίες να συμφωνήσουν με την [SNRSN] ότι κατ' έτος, και για πρώτη φορά πέντε έτη μετά τη σύναψη της παρούσας συμβάσεως, θα

υποβάλλουν προσφορά για την εξαγορά τουλάχιστον του 10% των μετοχών κατηγορίας Β και του 10% των ιδρυτικών τίτλων κατηγορίας Ι, εφόσον τα μεταφερόμενα κέρδη και τα διαθέσιμα αποθεματικά των εταιριών το επιτρέπουν.

Η τιμή εξαγοράς θα ισούται με την ονομαστική αξία των εν λόγω μετοχών και θα είναι 10 000 BEF ανά ιδρυτικό τίτλο κατηγορίας Ι.

Αν δεν υπάρξουν τέτοιες συμφωνίες μεταξύ των εταιριών και της [SNRSN], η Adsum θα εκτελέσει εν πάση περιπτώσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.»

16 Το άρθρο 11 της συμβάσεως αυτής προέβλεπε επίσης τα εξής:

«Η Adsum δεσμεύεται να παράσχει σε κάθε εταιρία δικαίωμα αγοράς όσον αφορά τις μετοχές κατηγορίας Β και τους ιδρυτικούς τίτλους κατηγορίας Ι. Προς τούτο, αναλαμβάνει την υποχρέωση να συνάψει με καθεμία από τις εταιρίες αυτές σύμβαση επαναλαμβάνουσα το περιεχόμενο του παραρτήματος Ι της παρούσας συμβάσεως.»

17 Το άρθρο 14, δεύτερο εδάφιο, της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985 διευκρίνιζε τα εξής:

«Στον βαθμό που μια εκχώρηση, εκ μέρους της Adsum, των μετοχών που κατέχει στις εταιρίες θα συνεπαγόταν μεταβολή ως προς τον έλεγχο και/ή τη διεύθυνση των εταιριών, για την εκχώρηση αυτή απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της [SNRSN].»

18 Το άρθρο 16 της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985 όριζε τα ακόλουθα:

«Τα καταστατικά των εταιριών [Verlipack] τροποποιούνται ώστε να ληφθούν υπόψη οι ρήτρες της παρούσας συμβάσεως.»

19 Η προσφεύγουσα διευκρινίζει, χωρίς να αντικρούεται επ' αυτού από την Επιτροπή, ότι δεν μετέσχε στην κατάρτιση της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985, καθόσον δεν ήταν τότε μέτοχος των εταιριών Verlipack, αντίθετα προς τα αναφερόμενα στο σημείο 7 της αποφάσεως 2002/825/ΕΚ, σχετικά με την κρατική ενίσχυση που χορήγησε το Βέλγιο υπέρ του ομίλου Beaulieu (Ter Leembek International) (ΕΕ L 296, σ. 60, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

Η είσοδος του ομίλου Beaulieu στο μετοχικό κεφάλαιο του ομίλου Verlipack και το από 18 Νοεμβρίου 1987 τροποποιητικό της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985

20 Κατά την περίοδο 1985-1987, η Adsum εκχώρησε τις συμμετοχές της (51 %) στις τρεις εταιρίες Verlipack σε άλλη θυγατρική της, την Imcour NV, η οποία προσχώρησε στη σύμβαση της 30ής Απριλίου 1985 και τέθηκε υπό εκκαθάριση στις 25 Ιουνίου 1987 ενόψει της διασπάσεώς της σε τρεις εταιρίες, ήτοι την Imcour Holding NV, την Imcour Lease NV και την Patrimcour NV. Οι μετοχές των εταιριών Verlipack Jumet, Verlipack Ghlin και Verlipack Mol εντάχθηκαν στην περιουσία της Imcour Holding.

21 Κατά τη διάσπαση της Imcour το 1987, ο όμιλος Beaulieu εξαγόρασε από τον όμιλο De Backer τις μετοχές της Imcour Holding αντί 425 εκατομμυρίων BEF και, έτσι, κατέστη έμμεσος κύριος των εταιριών Verlipack Jumet, Verlipack Ghlin και Verlipack Mol.

22 Εξάλλου, με τροποποιητικό της 18ης Νοεμβρίου 1987 στη σύμβαση της 30ής Απριλίου 1985 και σύμφωνα με το άρθρο 14, δεύτερο εδάφιο, της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985, η SNRSN ενέκρινε την (έμμεση) εκχώρηση των τριών εταιριών Verlipack στον όμιλο Beaulieu, υπό τον όρον ότι η Imcour Holding και ο De Clerck θα προσχωρούσαν στη σύμβαση της 30ής Απριλίου 1985. Η SNRSN απαίτησε, επιπλέον, να δεσμευθεί επίσης ο όμιλος Beaulieu να διατηρήσει σε λειτουργία τις τρεις εταιρίες Verlipack επί δύο ακόμα έτη. Το τροποποιητικό αυτό υπογράφηκε από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, ήτοι την Adsum, την SNRSN, την Imcour Holding, τον De Clerck και τον De Backer.

23 Το άρθρο 3 του τροποποιητικού της 18ης Νοεμβρίου 1987 προέβλεπε τα εξής:

«Από 1ης Οκτωβρίου 1987, οι υπογράφοντες Imcour NV και R. De Clerck δεσμεύονται αμετακλήτως να αναλάβουν τα δικαιώματα και να εκτελέσουν στο ακέραιο και τις υποχρεώσεις της Adsum NV και του W. De Backer κατά την ημερομηνία αυτή, όπως περιγράφονται στη σύμβαση της 30ής Απριλίου 1985 και στο παράρτημά της.»

24 Το άρθρο 4 του τροποποιητικού αυτού ανέφερε τα ακόλουθα:

«Λαμβανομένων υπόψη των άρθρων 1 και 3, από 1ης Οκτωβρίου 1987, ως “Adsum NV”, στη σύμβαση της 30ής Απριλίου 1985 και στο παράρτημά της, πρέπει να νοείται η “Imcour NV” και ως “W. De Backer” ο “R. De Clerck” [...]»

25 Το άρθρο 5 του εν λόγω τροποποιητικού διευκρίνιζε τα ακόλουθα:

«Το δικαίωμα εξαγοράς εξακολουθεί να ισχύει υπό τους όρους που προβλέπονται στο παράρτημα της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985 όσον αφορά τις ανώνυμες εταιρίες Verlipack Ghlin, Mol και Jumet.»

Η προβλεπόμενη στη σύμβαση της 30ής Απριλίου 1985 υποχρέωση εξαγοράς των μετοχών και των ιδρυτικών τίτλων της SNRSN από τις τρεις εταιρίες Verlipack

- 26 Την 1η Μαΐου 1990, έληξε η πενταετία που προέβλεπε το άρθρο 10 της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985 και ενεργοποιήθηκε η υποχρέωση εξαγοράς κατ' έτος του 10% των μετοχών κατηγορίας Β και των ιδρυτικών τίτλων κατηγορίας Ι. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, χωρίς να αντικρούεται ως προς το σημείο αυτό από την Επιτροπή, ότι οι βελγικές δημόσιες αρχές απαίτησαν από τις τρεις εταιρίες Verlipack να εκτελέσουν την υποχρέωση εξαγοράς των μετοχών τους κατηγορίας Β και των ιδρυτικών τους τίτλων κατηγορίας Ι. Λόγω της οικονομικής αδυναμίας τους, ο όμιλος Beaulieu υποχρεώθηκε να προβεί στην εξαγορά αυτή σύμφωνα με πολύ συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Από τον Απρίλιο του 1991 έως τον Απρίλιο του 1994, ο όμιλος Beaulieu κατέβαλε, σε πέντε δόσεις (Απρίλιος 1991, Μάιος 1991, Απρίλιος 1992, Απρίλιος 1993 και Απρίλιος 1994), 213 100 000 BEF στον δημόσιο μέτοχο.
- 27 Μετά την εξαγορά αυτή, η SNRSN (η οποία, για την Περιφέρεια της Βαλονίας, μετονομάστηκε σε Société de gestion des participations de la Région wallonne dans des sociétés commerciales, στο εξής: Sowager) κατείχε ακόμα, στο κεφάλαιο της SA Verlipack Ghlin, 5 087 μετοχές κατηγορίας Β άνευ ψήφου και 3 937 ιδρυτικούς τίτλους κατηγορίας Ι, ήτοι συνολικώς 9 024 τίτλους που έπρεπε να εξαγοραστούν εντός πενταετίας στην ονομαστική τιμή μονάδας των 10 000 BEF που προέβλεπε η σύμβαση της 30ής Απριλίου 1985, ήτοι στη συνολική τιμή των 90 240 000 BEF και, στο κεφάλαιο της εταιρίας SA Verlipack Jumet, 2 923 μετοχές κατηγορίας Β άνευ ψήφου και 2 267 ιδρυτικούς τίτλους κατηγορίας Ι, ήτοι συνολικώς 5 190 τίτλους που έπρεπε να εξαγοραστούν εντός πενταετίας στην ονομαστική τιμή μονάδας των 10 000 BEF που προέβλεπε η σύμβαση της 30ής Απριλίου 1985, ήτοι στη συνολική τιμή των 51 900 000 BEF. Η τιμή του συνόλου αυτών των 14 214 μετοχών και ιδρυτικών τίτλων ανερχόταν, συνεπώς, σε 142 140 000 BEF.
- 28 Κατόπιν διαφόρων αυξήσεων κεφαλαίου που πραγματοποίησε ο ιδιώτης μέτοχος (η Imcour Holding, η οποία χωρίστηκε στην SA Imcopack Wallonie, ιδιοκτήτρια των

εγκαταστάσεων του Ghlin και του Jumet, και στην NV Imcopack Vlaanderen, ιδιοκτήτρια των εγκαταστάσεων του Mol), η συμμετοχή του δημόσιου τομέα στον όμιλο Verlipack μειώθηκε σταδιακά μέχρι του σημείου να κατέχει το Δημόσιο, στο τέλος αυτής της προοδευτικής αποδεσμεύσεως, μόνο τό 20,7 % του κεφαλαίου του εν λόγω ομίλου.

Οι ενισχύσεις του 1992 προς τον όμιλο Verlipack

29 Το 1992, χορηγήθηκαν στον όμιλο Verlipack δύο επενδυτικές ενισχύσεις συνολικού ύψους 502 122 500 BEF κατ' εφαρμογή καθεστώτος ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα. Εξάλλου, η απόφαση χορηγήσεως ενός μετατρέψιμου συμμετοχικού δανείου ύψους 500 εκατομμυρίων BEF —δανείου το οποίο, ωστόσο, ουδέποτε αποδεσμεύθηκε— εκ μέρους της Société régionale d'investissement (η οποία ιδρύθηκε με τον νόμο της 2ας Απριλίου 1962) αποτέλεσε αντικείμενο αποφάσεως της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1992, να μη προβάλλει αντιρρήσεις (ΕΕ 1993, C 83, σ. 3).

30 Σύμφωνα με τις εξηγήσεις τις οποίες παρέσχε η Βελγική Κυβέρνηση κατά τη διάρκεια της διαδικασίας που κατέληξε στην έκδοση της αποφάσεως 2001/856/ΕΚ, της 4ης Οκτωβρίου 2000, όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της επιχείρησης Verlipack — Βέλγιο (ΕΕ 2001, L 320, σ. 28), ο όμιλος Verlipack αντιμετώπιζε προβλήματα, τα οποία οφείλονταν κυρίως στην ποιότητα της διαχειρίσεώς του και, ιδίως, σε αυτήν των προϊόντων του, οπότε ο όμιλος Beau lieu δεν ήταν σε θέση να αναλάβει μόνος του τις δαπάνες και την διαχείριση του επενδυτικού του προγράμματος ύψους 5 500 εκατομμυρίων ΒΕΕ, γεγονός που εξηγεί τον λόγο για τον οποίο η Περιφέρεια της Βαλονίας δεν κατέβαλε τις εγκριθείσες ενισχύσεις.

Η είσοδος του ομίλου Heye-Glas στο μετοχικό κεφάλαιο του ομίλου Verlipack

31 Το 1996, οι τρεις εταιρίες Verlipack εξακολουθούσαν να υφίστανται ζημίες, γεγονός που δεν τους επέτρεψε να εξοφλήσουν τραπεζικά δάνεια κατά τη λήξη της

προθεσμίας εξοφλήσεως στο τέλος του 1996. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο όμιλος Beaulieu αποφάσισε να αναδιαρθρώσει το μετοχικό κεφάλαιο και να έλθει σε διαπραγματεύσεις με τον γερμανικό όμιλο Heye-Glas (στο εξής: Heye), έναν από τους κυριότερους παραγωγούς υάλου της Γερμανίας.

- 32 Την 1η Σεπτεμβρίου 1996, ο όμιλος Verlipack και η Heye υπέγραψαν συμφωνία τεχνικής συνεργασίας, η οποία επεκτάθηκε, στις 11 Απριλίου 1997, σε συμφωνία διαχειριστικής και οικονομικής βοήθειας, στο πλαίσιο της οποίας η Heye συμμετείχε άμεσα στη διαχείριση και τη διοίκηση του ομίλου Verlipack.

Η σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996

- 33 Με σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996, συναφθείσα μεταξύ της προσφεύγουσας και της Sowager, οι μετοχές και οι ιδρυτικοί τίτλοι που κατείχε η Sowager στις εταιρίες Verlipack Ghlin και Verlipack Jumet εξαγοράστηκαν από τον όμιλο Beaulieu. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη σύμβαση αυτή, η προσφεύγουσα αγόρασε από τη Sowager τις εξής συμμετοχές: 5 087 μετοχές κατηγορίας Β άνευ ψήφου και 3 937 ιδρυτικούς τίτλους κατηγορίας Ι της εταιρίας Verlipack Ghlin αντί ποσού 72 192 000 BEF καθώς και 2 923 μετοχές κατηγορίας Β άνευ ψήφου και 2 267 ιδρυτικούς τίτλους κατηγορίας Ι της εταιρίας Verlipack Jumet αντί ποσού 41 520 000 BEF, ήτοι συνολικώς 14 214 μετοχές και ιδρυτικούς τίτλους που αντιπροσώπευαν ποσό 113 712 000 BEF καταβλητέο στη Sowager «στις 31 Δεκεμβρίου 2001, καθαρό, χωρίς τόκους».

Η σύσταση της Verlipack Holding I και της Verlipack Holding II

- 34 Στις 24 Ιανουαρίου 1997, ο όμιλος Beaulieu και η Heye συνέστησαν την επικεφαλής εταιρία holding Verlipack Holding I. Το εταιρικό κεφάλαιο της Verlipack Holding I

ανερχόταν σε 1 030 500 000 BEF, απαρτιζόμενο, αφενός, από 515 500 000 BEF που επένδυσε η Heye και, αφετέρου, από τρεις εγκαταστάσεις εκμεταλλεύσεως που συνεισέφερε ο όμιλος Beaulieu και των οποίων η αξία εκτιμήθηκε σε 515 εκατομμύρια BEF. Στις 11 Απριλίου 1997 συστάθηκε μια δεύτερη εταιρία holding, ονομασθείσα Verlipack Holding II, με εταιρικό κεφάλαιο ύψους 1 230 500 000 BEF (η Verlipack Holding I κατείχε 100 000 μετοχές που αντιπροσώπευαν ποσό 1 030 500 000 BEF και η Sowager κατείχε 19 408 μετοχές που αντιπροσώπευαν ποσό 200 εκατομμυρίων BEF). Τα όργανα διαχείρισεως του συνόλου του νέου βιομηχανικού ομίλου ήταν συγκεντρωμένα στην εταιρία Verlipack Holding II, στην οποία η Heye κατείχε την πλειοψηφία, ενώ οι διευθύνσεις των διαφόρων υπηρεσιών ήταν ενιαίες για το σύνολο του ομίλου.

Η κατάσταση των εταιριών του ομίλου Verlipack το 1997

- 35 Τα αποτελέσματα που ανακοίνωσαν η Heye και η Verlipack χειροτέρευσαν σημαντικά το 1997. Στις 30 Νοεμβρίου 1997, η προσωρινή παγιοποιημένη κατάσταση πριν από τον λογιστικό έλεγχο αποκάλυπτε καθαρή ζημία της τάξεως των 828 592 044 BEF για το έτος αυτό.

Η συμφωνία ανακάμψεως (Heads of Agreement) της 5ης Ιουνίου 1998

- 36 Στις 5 Ιουνίου 1998, μεταξύ των εταιρών (τράπεζες, όμιλος Beaulieu, Heye και Sowager) συνήφθη συμφωνία ανακάμψεως (Heads of Agreement) λόγω της επιδεινώσεως της καταστάσεως των εταιριών του ομίλου Verlipack. Η συμφωνία αυτή προέβλεπε, όσον αφορά την Heye, εισφορά κεφαλαίου ύψους 200 εκατομμυρίων BEF και, όσον αφορά την Περιφέρεια της Βαλονίας, αφενός, τη μετατροπή σε κεφάλαιο του εξαρτημένου δανείου ύψους 150 εκατομμυρίων BEF που είχε χορηγήσει η εν λόγω περιφέρεια στη Verlipack Holding II το 1997 και, αφετέρου, αύξηση του κεφαλαίου της Verlipack Holding II κατά 100 εκατομμύρια BEF, για την οποία η Περιφέρεια της Βαλονίας έπρεπε να βρει ιδιώτη επενδυτή. Σύμφωνα με τις βελγικές αρχές (επιστολή της 11ης Ιανουαρίου 2001 πρωτοκολλη-

θείσα στις 15 Ιανουαρίου 2001), όσον αφορά την αναζήτηση νέου επενδυτή, και προκειμένου να καταστεί δυνατή η άμεση εφαρμογή του σχεδίου ανακάμψεως, ο όμιλος Beaulieu πρότεινε να εκπληρώσει ο ίδιος την υποχρέωση αυτή «υπό τον όρο ότι η παρέμβαση θα [ήταν] προσωρινή και τα ποσά θα [επιστρέφονταν] από τον νέο επενδυτή που [όφειλε] να αναζητήσει η Sowager». Οι βελγικές αρχές προσθέτουν ότι ο όμιλος Beaulieu, υπέρ του οποίου οι «Heads of Agreement» προέβλεπαν άφεση χρέους ύψους 600 εκατομμυρίων BEF, είχε κάθε συμφέρον στην επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων του σχεδίου ανακάμψεως.

- 37 Σύμφωνα με τα πρακτικά της έκτακτης γενικής συνελεύσεως των μετόχων της Verlipack Holding II στις 26 Ιουνίου 1998, αποφασίστηκε αύξηση κεφαλαίου με εισφορά ύψους 200 εκατομμυρίων BEF της Heye έναντι 19 408 νέων μετοχών και εισφορά ύψους 100 εκατομμυρίων BEF της Worldwide Investors Luxembourg (στο εξής: Worldwide Investors) έναντι 9 704 νέων μετοχών. Η Worldwide Investors, την οποία βρήκε ο όμιλος Beaulieu, προέβη, κατά τη Βελγική Κυβέρνηση, στην αύξηση κεφαλαίου για λογαριασμό του εν λόγω ομίλου.

Το από 20 Νοεμβρίου 1998 τροποποιητικό της συμβάσεως της 18ης Δεκεμβρίου 1996

- 38 Στις 20 Νοεμβρίου 1998, επειδή το νέο σχέδιο ανακάμψεως δεν απέδωσε τα αναμενόμενα αποτελέσματα και η Περιφέρεια της Βαλονίας δεν είχε, ως εκ τούτου, μπορέσει να βρει νέο ιδιώτη επενδυτή, η εν λόγω περιφέρεια και ο όμιλος Beaulieu αποφάσισαν να τροποποιήσουν τους όρους της συμβάσεως της 18ης Δεκεμβρίου 1996 με τροποποιητικό (στο εξής: τροποποιητικό της 20ής Νοεμβρίου 1998), το οποίο προβλέπει ότι η εξόφληση των μετοχών των εταιριών Verlipack Ghlin και Verlipack Jumet που απέκτησε ο όμιλος Beaulieu σε εκτέλεση της συμβάσεως της 18 Δεκεμβρίου 1996 αντί ποσού 113 712 000 BEF «μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με έμβασμα στον λογαριασμό της [Περιφέρειας της Βαλονίας] είτε με μεταβίβαση αντί πληρωμής των 9 704 μετοχών του κεφαλαίου της SA Verlipack Holding II», το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2001.

- 39 Στις 21 Δεκεμβρίου 1998, η Worldwide Investors εκχώρησε στον όμιλο Beaulieu 9 704 μετοχές της εταιρίας Verlipack Holding II. Σε αντάλλαγμα, ο όμιλος Beaulieu εκχώρησε 9 704 μετοχές της εταιρίας Verlipack Holding I στη Worldwide Investors. Ο όμιλος Beaulieu εκχώρησε στη συνέχεια στην Περιφέρεια της Βαλονίας, κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 21ης και 31ης Δεκεμβρίου 1998, 9 704 μετοχές της Verlipack Holding II «ως αντάλλαγμα για την εγκατάλειψη της απαίτησης της Περιφέρειας της Βαλονίας έναντι του ομίλου Beaulieu».
- 40 Η τελευταία αυτή μεταβίβαση, που αποτέλεσε το αντικείμενο του τροποποιητικού της 20ής Νοεμβρίου 1998, πραγματοποιήθηκε μερικές εβδομάδες πριν από την δήλωση του ομίλου Verlipack περί αναστολής των πληρωμών, υπό μορφή δόσεως αντί καταβολής προς εξάλειψη της οφειλής του ομίλου Beaulieu προς την Περιφέρεια της Βαλονίας από την αγορά, τον Δεκέμβριο του 1996, εκ μέρους του ομίλου αυτού μετοχών της Verlipack τις οποίες κατείχε η εν λόγω περιφέρεια και των οποίων η αξία εκτιμήθηκε σε 113 712 000 BEF και η εξόφληση, ατόκως, θα άρχιζε μόλις στις 31 Δεκεμβρίου 2001.
- 41 Στις 8 Ιανουαρίου 1999, η Verlipack ζήτησε πτωχευτικό συμβιβασμό για τα εργοστάσια στο Jumet και στο Ghlin και ανήγγειλε την παύση των δραστηριοτήτων του εργοστασίου του Mol. Στις 11 Ιανουαρίου 1999, το tribunal de commerce του Turnhout (Βέλγιο) κήρυξε την πτώχευση της εγκαταστάσεως της Verlipack στο Mol και, στις 18 Ιανουαρίου 1999, το tribunal de commerce de Mons (Βέλγιο) κήρυξε την πτώχευση των έξι εταιριών του ομίλου υαλοπαραγωγής Verlipack (των εγκαταστάσεων του Jumet και του Ghlin, της Verlipack Belgium, της Verlipack Engineering, της Verlimo και της Imcour Lease).
- 42 Στις 11 Φεβρουαρίου 1999, η Verlipack Holding II, διαπιστώνοντας ότι δεν διέθετε πλέον ούτε ρευστά διαθέσιμα ούτε επαρκή στοιχεία ενεργητικού για να εξοφλήσει τις οφειλές της, δήλωσε πτώχευση ενώπιον του tribunal de commerce de Mons και διευκρίνισε ότι η παύση των πληρωμών αναγόταν στον Ιούνιο του 1998. Ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, η Sowager παρενέβη και δήλωσε ότι δεν επιθυμούσε να επιδιώξει την είσπραξη της απαιτήσεώς της, πράγμα που ισοδυναμούσε με

χορήγηση πιστώσεως στην οφειλέτριά της. Κατά συνέπεια, το tribunal de commerce de Mons διαπίστωσε, με απόφαση της 31ης Μαΐου 1999, ότι δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις κηρύξεως της Verlipack Holding II σε πτώχευση, έστω και αν η μελλοντική δραστηριότητα της εταιρίας θα περιοριζόταν στην εικαθάρισή της λόγω εξαλείψεως του εταιρικού της σκοπού.

Η απόφαση 2001/856 και η επίσημη διαδικασία έρευνας που κατέληξε στην έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως

- 43 Με την απόφαση 2001/856, η Επιτροπή αποφάσισε να κλείσει τη διαδικασία του άρθρου 88, παράγραφος 2, ΕΚ όσον αφορά ορισμένες ενισχύσεις που χορήγησε το Βασίλειο του Βελγίου στον όμιλο Verlipack. Με την ίδια απόφαση, η Επιτροπή ανακάλεσε την από 16 Σεπτεμβρίου 1998 απόφασή της, με την οποία είχε αποφασίσει να μην προβάλλει αντιρρήσεις όσον αφορά μέρος των εν λόγω ενισχύσεων (ΕΕ 1999, C 29, σ. 13), με την αιτιολογία ότι η απόφαση αυτή στηριζόταν σε ανακριβείς πληροφορίες, κήρυξε ένα μέρος των ενισχύσεων αυτών ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά και απαίτησε την ανάκτησή τους.
- 44 Το Βασίλειο του Βελγίου άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Δικαστηρίου, το οποίο την απέρριψε με απόφαση της 3ης Ιουλίου 2003, C-457/00, Βέλγιο κατά Επιτροπής (Συλλογή 2003, σ. I-6931).
- 45 Κατά την εξέταση της ενισχύσεως που κατέληξε στην έκδοση της αποφάσεως 2001/856, η Επιτροπή πληροφορήθηκε ότι και άλλα μέτρα συνιστούν ενδεχομένως ενισχύσεις υπέρ του ομίλου Verlipack ή του ομίλου Beaulieu.
- 46 Στο πλαίσιο της απαντήσεώς του κατά την κίνηση επίσημης διαδικασίας έρευνας που κατέληξε στην έκδοση της αποφάσεως 2001/856, το Βασίλειο του Βελγίου, με

επιστολή της 28ης Σεπτεμβρίου 1999, είχε αναφέρει στην Επιτροπή ότι η δόση αντί καταβολής που πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 1998 με σκοπό την εξόφληση των οφειλών του όμιλου Beaulieu προς την Περιφέρεια της Βαλονίας μπορούσε να εκληφθεί ως «νέα αύξηση του κεφαλαίου της Verlipack, χρηματοδοτούμενη από τον όμιλο Beaulieu, ο οποίος ανέκτησε το ποσό από την εξόφληση του χρέους του προς την Περιφέρεια της Βαλονίας».

47 Με επιστολή της 5ης Ιουλίου 2000 προς το Βασίλειο του Βελγίου, η Επιτροπή ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι είχε αμφιβολίες ως προς την ενδεχόμενη ενίσχυση που χορηγήθηκε από την Περιφέρεια της Βαλονίας στον όμιλο Beaulieu λόγω του ότι ο όμιλος αυτός είχε επιτύχει, κατά την αγορά των μεριδίων των εγκαταστάσεων του Jumet και του Ghlin τον Δεκέμβριο του 1996, όρους οι οποίοι δεν ήταν αποδεκτοί για ιδιωτικό χρηματοδοτικό φορέα. Επιπλέον, η Επιτροπή διερωτάτο μήπως η δόση αντί καταβολής που είχε πραγματοποιηθεί μερικές εβδομάδες πριν από τη δήλωση περί αναστολής των πληρωμών της Verlipack συνιστούσε ενίσχυση υπέρ του ομίλου Beaulieu.

48 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή ζήτησε από το Βασίλειο του Βελγίου να της παράσχει πληροφορίες επί των ακόλουθων θεμάτων: «τις δραστηριότητες της Worldwide Investors· τις δραστηριότητες [αναζητήσεως] ιδιώτη επενδυτή εκ μέρους της Sowager· τη χρήση των 100 εκατομμυρίων BEF που κατέβαλε η Worldwide Investors τον Ιούνιο 1998· εξήγηση σχετικά με την διαφορετική αξία των 14 214 μετοχών που αγόρασε ο όμιλος Beaulieu το 1996· εξηγήσεις σχετικά με το γεγονός ότι ο γερμανικός όμιλος Hege δεν είχε γνώση των εν λόγω πράξεων που είχαν οδηγήσει στην παρέμβαση των αρχών της Βαλονίας· εξηγήσεις σχετικά με την προθεσμία τεσσάρων ετών που είχε χορηγήσει η Περιφέρεια της Βαλονίας στον όμιλο Beaulieu για την [άτοκη εξόφληση] των 14 214 μετοχών καθώς και σχετικά με τις περιστάσεις που οδήγησαν την Περιφέρεια της Βαλονίας να δεχθεί —μερικές εβδομάδες πριν από τη [δήλωση περί αναστολής των πληρωμών] των εγκαταστάσεων της Verlipack και, συνεπώς, έχοντας πλήρη επίγνωση της ελλειμματικής κατάστασης της εταιρείας— την πρόωρη εξόφληση του χρέους αυτού». Με την ίδια επιστολή, η Επιτροπή διερωτάτο ποιος ωφελήθηκε πραγματικά από την αύξηση του κεφαλαίου της Verlipack, η οποία αναλήφθηκε τον Ιούνιο του 1998 από τη Worldwide Investors.

49 Μη έχοντας λάβει απάντηση των βελγικών αρχών στην επιστολή της 5ης Ιουλίου 2000, η Επιτροπή έστειλε υπόμνηση στις 29 Σεπτεμβρίου 2000. Επειδή το Βασίλειο

του Βελγίου δεν παρέσχε τις ζητηθείσες πληροφορίες εντός της ταχθείσας προθεσμίας, η Επιτροπή, με έγγραφο της 19ης Ιανουαρίου 2001, απαίτησε επισήμως, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 659/1999, από το Βασίλειο του Βελγίου να της παράσχει όλα τα απαραίτητα έγγραφα, τις πληροφορίες και τα στοιχεία που θα της επέτρεπαν να εξετάσει το συμβατό των συμφωνηθέντων μέτρων υπέρ της Verlipack ή του ομίλου Beaulieu με το άρθρο 87 ΕΚ.

50 Ωστόσο, πριν από την κοινοποίηση αυτή, το Βασίλειο του Βελγίου, με επιστολή της 11ης Ιανουαρίου 2001, πρωτοκολληθείσα στις 15 Ιανουαρίου 2001, απάντησε στην από 5 Ιουλίου 2000 επιστολή της Επιτροπής, αναφέροντας ότι, παρά τα δυσμενή αποτελέσματα της Verlipack το 1997, παρατηρήθηκε, από τον Μάρτιο του 1998 και μετά, μείωση των ζημιών, χάρη στη σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας. Οι βελγικές αρχές ανέφεραν επίσης ότι, με συμφωνία (Heads of Agreement) της 5ης Ιουνίου 1998, οι ιδιώτες και οι δημόσιοι εταίροι είχαν αποφασίσει να εφαρμόσουν ένα νέο σχέδιο ανακάμψεως. Οι ίδιες αρχές διευκρίνισαν ότι η απάντησή τους στην αίτηση της Επιτροπής ήταν αναγκαστικά ελλιπής λόγω μη συνεργασίας του ομίλου Beaulieu.

51 Υπό το φως των διαθεσίμων πληροφοριών, η Επιτροπή, στις 6 Ιουνίου 2001, κατέληξε στο ότι η εν λόγω άφεση χρέους αποτελούσε μεταφορά κρατικών πόρων από το Βελγικό Δημόσιο, η οποία συνιστούσε εκ πρώτης όψεως κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 ΕΚ. Εξάλλου, η Επιτροπή θεώρησε ότι υπήρχαν αμφιβολίες ως προς το συμβατό των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στον όμιλο Verlipack ή τον όμιλο Beaulieu με το άρθρο 87 ΕΚ και το άρθρο 61 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και, κατά συνέπεια, κίνησε την επίσημη διαδικασία έρευνας του άρθρου 88, παράγραφος 2, ΕΚ για τις ενισχύσεις αυτές —γεγονός το οποίο το Βασίλειο του Βελγίου πληροφορήθηκε με επιστολή της 8ης Ιουνίου 2001— και κάλεσε τους ενδιαφερομένους να της υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους (ΕΕ 2001, C 313, σ. 2).

52 Ο σύνδεσμος για την υπεράσπιση των απολυθέντων εργαζομένων της Verlipack στο Jumet και στο Ghlin, με επιστολή της 3ης Δεκεμβρίου 2001, το Ηνωμένο Βασίλειο, με επιστολή της 7ης Δεκεμβρίου 2001, και το Βασίλειο του Βελγίου, με επιστολή που περιήλθε στην Επιτροπή στις 16 Ιανουαρίου 2002, διατύπωσαν παρατηρήσεις.

- 53 Με επιστολή της 23ης Ιουλίου 2001, ο δικηγόρος της προσφεύγουσας πληροφορήθηκε για την απόφαση κινήσεως της επίσημης διαδικασίας έρευνας. Η Επιτροπή δεν έλαβε καμία παρατήρηση από την προσφεύγουσα.
- 54 Με επιστολή που περιήλθε στην Επιτροπή στις 26 Ιουλίου 2001, το Βασίλειο του Βελγίου απάντησε στην Επιτροπή επαναλαμβάνοντας τις παρατηρήσεις που είχε διατυπώσει κατόπιν της διαταγής που είχε λάβει.
- 55 Στις 24 Απριλίου 2002, η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

Η προσβαλλόμενη απόφαση

- 56 Στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή υπογράμμισε ότι, «[α]νεξάρτητα από τον πολύπλοκο νομικο-οικονομικό χαρακτήρα της παρέμβασης, τον Ιούνιο 1998, της εταιρείας οικονομικών συμμετοχών Worldwide Investors του Λουξεμβούργου, [...] ο όμιλος Beaulieu [είχε εξοφλήσει] τον Δεκέμβριο 1998 χρέος 113 712 000 BEF έναντι της Περιφέρειας της Βαλονίας με μεταβίβαση αντί πληρωμής 9 704 μετοχών της Verlipack Holding II, των οποίων η ονομαστική αξία ήταν 100 εκατομμύρια BEF, αλλά η πραγματική αξία πρέπει να ήταν αισθητά χαμηλότερη, λαμβανομένης υπόψη της περιουσιακής κατάστασης της εν λόγω επιχείρησης».
- 57 Όσον αφορά την τιμή στην οποία η προσφεύγουσα, με τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996, εξαγόρασε ορισμένες μετοχές τις οποίες κατείχε η Περιφέρεια της Βαλονίας στις εταιρίες Verlipack, η Επιτροπή θεώρησε, μεταξύ άλλων, ότι, στην περίπτωση μιας τέτοιας εξαγοράς, η υποχρέωση καθορισμού τιμής ίσης προς το 80 % της τιμής εκδόσεως ήταν υποχρέωση που επέβαλλε το βελγικό δίκαιο και η οποία ίσχυε αδιακρίτως για όλους όσους επιθυμούσαν να αγοράσουν αυτού του είδους προνομιούχες μετοχές.

- 58 Από αυτό, η Επιτροπή συνήγαγε ότι «το χρέος των 113 712 000 BEF του ομίλου Beaulieu προς την Περιφέρεια της Βαλονίας ήταν ένα συγκεκριμένο χρέος, η εξόφληση του οποίου ουδόλως συνδεόταν με την χρηματοοικονομική κατάσταση του ομίλου Verlipack».
- 59 Η Επιτροπή θεώρησε ως εκ τούτου ότι η Περιφέρεια της Βαλονίας, δεχόμενη, προς εξόφληση συγκεκριμένου χρέους 113 712 000 BEF, μετοχές της εταιρίας Verlipack Holding II, οι οποίες είχαν μηδενική αξία, παραιτήθηκε από ισόποση απαίτησή της έναντι του ομίλου Beaulieu.
- 60 Το Βασίλειο του Βελγίου ισχυρίστηκε, ωστόσο, ότι ο όμιλος Beaulieu δεν είχε αποκομίσει κανένα οικονομικό όφελος από την πράξη αυτή, δεδομένου ότι, με την εν λόγω άφεση χρέους, το Βέλγιο αποζημίωσε τον όμιλο Beaulieu για την «εισφορά κεφαλαίου που είχε πραγματοποιήσει τον Ιούνιο [του] 1998».
- 61 Η Επιτροπή υπογράμμισε ωστόσο, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι οι «Heads of Agreement» της 5ης Ιουνίου 1998 προέβλεπαν απλώς ότι οι αρχές της Περιφέρειας της Βαλονίας δεσμεύονταν να παρουσιάσουν έναν επενδυτή και όχι να προβούν σε εισφορά 100 εκατομμυρίων BEF στο κεφάλαιο της Verlipack Holding II.
- 62 Η Επιτροπή διαπίστωσε, εξάλλου, ότι το Βασίλειο του Βελγίου δεν απέδειξε, πρώτον, την ύπαρξη συμφωνίας βάσει της οποίας ο όμιλος Beaulieu αναλάμβανε την υποχρέωση της Περιφέρειας της Βαλονίας προς εξεύρεση επενδυτή ο οποίος θα εισέφερε 100 εκατομμύρια BEF και, δεύτερον, την ύπαρξη δεύτερης συμφωνίας, χωριστής και ευρύτερης από την πρώτη, με την οποία η Περιφέρεια της Βαλονίας να είχε εγγυηθεί στον όμιλο Beaulieu την επιστροφή του ποσού των 100 εκατομμυρίων BEF που θα έπρεπε να εισφέρει ιδιώτης επενδυτής.

63 Η Επιτροπή θεώρησε ότι το μόνο αναμφισβήτητο γεγονός ήταν το ότι η Περιφέρεια της Βαλονίας παραιτήθηκε, στις 20 Νοεμβρίου 1998, από συγκεκριμένη απαίτηση ύψους 113 712 000 BEF έναντι του ομίλου Beaulieu λαμβάνοντας σε αντάλλαγμα 9704 μετοχές μιας εταιρίας, της Verlipack Holding II, της οποίας η κατάσταση είχε επιδεινωθεί σε σημείο που να δικαιολογείται η εφαρμογή νέου σχεδίου αναχρηματοδότησεως τον Ιούνιο 1998, στο πλαίσιο του οποίου δεν είχε καταστεί δυνατή η εξεύρεση ιδιώτη επενδυτή διατεθειμένου να προβεί σε εισφορά 100 εκατομμυρίων BEF στο εταιρικό κεφάλαιο. Η Επιτροπή παρατήρησε ότι, στις 11 Φεβρουαρίου 1999, το κεφάλαιο της εταιρίας αυτής είχε εκτιμηθεί σε 1 BEF.

64 Όσον αφορά το ενδεχομένως συμβατό της κρατικής ενίσχυσεως με την κοινή αγορά, καίτοι το Βασίλειο του Βελγίου δεν επικαλέστηκε κανένα λόγο συμβατότητας, η Επιτροπή εξέτασε το ζήτημα αυτό και κατέληξε, κατ' ουσίαν, στο ότι η ενίσχυση που χορηγήθηκε στον όμιλο Beaulieu αποτελούσε απλώς λειτουργική ενίσχυση η οποία απάλλασσε τον όμιλο Beaulieu από τις δαπάνες τις οποίες θα όφειλε να αντιμετωπίσει μόνος του υπό τις συνήθεις συνθήκες της τρέχουσας διαχειρίσεώς του ή των δραστηριοτήτων του. Η Επιτροπή παρατήρησε ότι μια τέτοια ενίσχυση ήταν ασυμβίβαστη με τους κοινοτικούς κανόνες δεδομένου ότι οι μονάδες παραγωγής του ομίλου Beaulieu δεν ήταν εγκατεστημένες σε περιοχή εμπίπτουσα στο άρθρο 87, παράγραφος 3, στοιχείο α', ΕΚ.

65 Τέλος, η Επιτροπή, υπενθυμίζοντας τις διατάξεις του άρθρου 14 του κανονισμού 659/99, θεώρησε ότι, «[γ]ια να αποκατασταθούν οι οικονομικές συνθήκες που θα είχε να αντιμετωπίσει η επιχείρηση αν δεν της είχε χορηγηθεί η παράνομη ενίσχυση, οι βελγικές αρχές [έπρεπε] [...] [να προβούν στην] ανάκτησή της από τον δικαιούχο».

66 Το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως ορίζει τα εξής:

«Η κρατική ενίσχυση που έθεσε σε εφαρμογή το Βέλγιο υπέρ του ομίλου Beaulieu (Ter Lembeek International) υπό μορφή εγκατάλειψης απαίτησης ύψους 113 712 000 βελγικών φράγκων δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.»

67 Το άρθρο 2 της προσβαλλομένης απόφασεως προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Το Βέλγιο λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ανάκτηση από τον δικαιούχο της αναφερόμενης στο άρθρο 1 ενίσχυσης που χορηγήθηκε παράνομα στο δικαιούχο.

2. Η ανάκτηση πραγματοποιείται αμελλητί σύμφωνα με τις διαδικασίες της εθνικής νομοθεσίας υπό τον όρο ότι επιτρέπουν την άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της παρούσας απόφασης. Οι ανακτώμενες ενισχύσεις περιλαμβάνουν τόκους από τον χρόνο κατά τον οποίο τέθηκαν στη διάθεση του δικαιούχου μέχρι τον χρόνο της πραγματικής τους ανάκτησης. Οι τόκοι υπολογίζονται βάσει του επιτοκίου αναφοράς που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του ισοδύναμου επιχορήγησης στο πλαίσιο των περιφερειακών ενισχύσεων.»

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

68 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 22 Ιουλίου 2002, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

69 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει παραδεκτή και βάσιμη την προσφυγή ακυρώσεως·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

70 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη ή να την απορρίψει ως αβάσιμη·
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

71 Η σύνθεση των τμημάτων του Πρωτοδικείου μεταβλήθηκε με το νέο δικαστικό έτος και ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο πέμπτο τμήμα. Συνεπώς, η υπό κρίση υπόθεση ανατέθηκε στο πέμπτο πενταμελές τμήμα.

72 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πέμπτο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Ωστόσο, στο πλαίσιο μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας, ζήτησε από την Επιτροπή να καταθέσει ορισμένα έγγραφα καθώς και κατάλογο των εγγράφων που βρίσκονται στη κατοχή της και αφορούν τη διαδικασία που οδήγησε στην υπό κρίση υπόθεση. Η Επιτροπή συμμορφώθηκε προς το αίτημα αυτό εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

73 Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 21ης Φεβρουαρίου 2006.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

74 Η Επιτροπή υπογραμμίζει, προκαταρκτικώς, ότι η προσφεύγουσα ουδέποτε διατύπωσε παρατηρήσεις ούτε στο πλαίσιο της επίσημης διαδικασίας έρευνας

που κατέληξε στην έκδοση της προσβαλλομένης απόφασεως ούτε στο πλαίσιο της διαδικασίας που κατέληξε στην έκδοση της απόφασεως 2001/856, καίτοι η τελευταία αυτή απόφαση είχε αναγγείλει τη διεξαγωγή έρευνας για την επίδικη ενίσχυση.

- 75 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι λόγοι ακυρώσεως που προβάλλει η προσφεύγουσα είναι απαράδεκτοι στο σύνολό τους καθόσον στηρίζονται σε πραγματικά περιστατικά τα οποία ουδέποτε επικαλέστηκε η τελευταία στο πλαίσιο της επίσημης διαδικασίας έρευνας και δεδομένου ότι μεγάλο μέρος των επισυναπτομένων στην προσφυγή εγγράφων δεν ήταν, πλην αντιθέτου ρητής ενδείξεως, γνωστά στην Επιτροπή κατά τον χρόνο λήψεως της προσβαλλομένης απόφασεως. Όσον αφορά τους πραγματικούς ισχυρισμούς που έχουν σχέση με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, αυτό ισχύει, πρώτον, για τον ισχυρισμό ότι η προσφεύγουσα «εξαναγκάστηκε» από την Περιφέρεια της Βαλονίας να συνάψει τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996 και, επομένως, αυτή η *de facto* άφεση χρέους με το τροποποιητικό της 20ής Νοεμβρίου 1998 δεν αποτελούσε κρατική ενίσχυση. Το ίδιο ισχύει και για τον ισχυρισμό ότι η προσφεύγουσα δεν επωφελήθηκε από την ενίσχυση καθόσον διατήρησε τις μετοχές στην κατοχή της επί περιορισμένο μόνο χρονικό διάστημα. Δεύτερον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το επιχείρημα με το οποίο η προσφεύγουσα αμφισβητεί την ερμηνεία του βασιλικού διατάγματος του 1985 είναι απαράδεκτο, καθόσον δεν προβλήθηκε στο πλαίσιο της επίσημης διαδικασίας έρευνας. Τρίτον, η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε την προσβαλλόμενη απόφαση ως προς το ότι η επίδικη ενίσχυση ήταν ικανή να επηρεάσει τις συναλλαγές, ιδίως στην αγορά των υφαντουργικών προϊόντων, και να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, στο μέτρο που τα στοιχεία αυτά μνημονεύονταν στην απόφαση περί κινήσεως της επίσημης διαδικασίας έρευνας. Όσον αφορά τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, η Επιτροπή επικαλείται το απαράδεκτο του λόγου αυτού με την αιτιολογία ότι στηρίζεται στην εσφαλμένη άποψη ότι η ενίσχυση χρησίμευσε προς αντιστάθμιση της υποτιθεμένης ζημίας που συνδεόταν με την καθ' υπόθεση δι' εξαναγκασμού εξαγορά μετοχών. Όσον αφορά τον τρίτο λόγο ακυρώσεως, η Επιτροπή επικαλείται επίσης το απαράδεκτο του λόγου αυτού καθόσον υποστηρίζεται ότι το τροποποιητικό της 20ής Νοεμβρίου 1998 δεν προσπόρισε κανένα όφελος στην προσφεύγουσα διότι αποτελούσε απλώς αντάλλαγμα για την δι' εξαναγκασμού αγορά των μετοχών και ιδρυτικών τίτλων το 1996.

- 76 Όσον αφορά τα έγγραφα που επισυνάπτονται στο δικόγραφο της προσφυγής, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι, εξαιρέσει των καταστατικών της επιχειρήσεως και της εντολής προς τους δικηγόρους, δεν είχε στη διάθεσή της, όπως προκύπτει από την από 20 Δεκεμβρίου 2002 επιστολή της, ένδεκα από τα παραρτήματα της

προσφυγής, δηλαδή τα παραρτήματα 4, 4 bis, 5, 7, 8, 9, 10, 13, 18, 20 bis και 21. Επομένως, στον βαθμό που στηρίζονται στα εν λόγω παραρτήματα, οι λόγοι ακυρώσεως και τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας πρέπει να κηρυχθούν απαράδεκτοι.

- 77 Εξάλλου, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, ορισμένα έγγραφα τα οποία η Επιτροπή δεν είχε στη διάθεσή της κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι σημαντικά για την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας. Αυτό ισχύει για τα παραρτήματα που αφορούν τη σύμβαση που συνάφθηκε στις 29 Σεπτεμβρίου 1987 μεταξύ του κ. De Backer και του κ. De Clerck, την εισφορά του ομίλου Beaulieu στη Verlipack, την κατ' έτος εξαγορά εκ μέρους του ομίλου Beaulieu, καθώς και τη σύμβαση της 26ης Δεκεμβρίου 1996 μεταξύ, αφενός, της Imcopack Vlaanderen NV και της Imcopack Wallonie και, αφετέρου, της Heye. Κατά την Επιτροπή, είναι, συνεπώς, ανακριβής ο ισχυρισμός ότι τα έγγραφα αυτά δεν αφορούν παρά δευτερεύουσες πτυχές του ιστορικού της υπό κρίση υποθέσεως.
- 78 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι λόγοι ακυρώσεως που προβάλλει είναι παραδεκτοί καθόσον στηρίζονται αποκλειστικά σε έγγραφα των οποίων η Επιτροπή είχε γνώση κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως και ότι η Επιτροπή, καίτοι δεν εκθέτει, στην εν λόγω απόφαση, όλα τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά που είναι ουσιώδη για την ορθή ανάλυση της υπό κρίση υποθέσεως από πλευράς του δικαίου των κρατικών ενισχύσεων, έχει πλήρη γνώση των περιστατικών που αφορούν τον φάκελο βάσει του οποίου εκδόθηκε η απόφαση 2001/856 και προσκομίζει μάλιστα και έγγραφα που δεν έχει στην κατοχή της η προσφεύγουσα, όπως το παράτημα IV του υπομνήματος αντικρούσεως.
- 79 Η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι, με επιστολή της 6ης Δεκεμβρίου και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο της 11ης Δεκεμβρίου 2002, ζήτησε κατάλογο των εγγράφων που είχε στην κατοχή της η Επιτροπή κατά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως καθώς και διευκρινίσεις σχετικά με τους πραγματικούς ισχυρισμούς που δεν είχαν διατυπωθεί κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής φάση της διαδικασίας. Η Επιτροπή, με επιστολή της 20ής Δεκεμβρίου 2002, της απάντησε, όσον αφορά τους

πραγματικούς ισχυρισμούς, ότι δεν ήταν υποχρεωμένη να εκτελεί τα καθήκοντα των δικηγόρων της προσφεύγουσας και, όσον αφορά τα έγγραφα, περιορίστηκε να μνημονεύσει αόριστα, μεταξύ των εγγράφων που είχε καταγράψει η προσφεύγουσα, εκείνα που δεν βρίσκονταν στην κατοχή της, χωρίς να της αποστείλει κατάλογο. Όμως, εναπέκειτο στην Επιτροπή να αποδείξει ότι δεν είχε στην κατοχή της τα στοιχεία αυτά, καθόσον, παρέχοντας, με την επιστολή της 20ής Δεκεμβρίου 2002 με την οποία αρνήθηκε να δημοσιοποιήσει τον φάκελό της, ελλιπή απάντηση στο αίτημα της προσφεύγουσας, η Επιτροπή περιήγαγε, τόσο την προσφεύγουσα όσο και το Πρωτοδικείο, σε αδυναμία να κρίνουν κατά πόσον, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών στοιχείων τα οποία είχε στη διάθεσή της, μπορούσε να εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση.

80 Όσον αφορά τα έγγραφα ως προς τα οποία η Επιτροπή δήλωσε ρητώς ότι δεν είχε στην κατοχή της κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, πλην εκείνων που περιορίζονται να παράσχουν μια σαφή και αντικειμενική εικόνα ορισμένων παρεπομένων πτυχών που άπτονται του ιστορικού της υποθέσεως αυτής (όπως τα πρακτικά της γενικής συνελεύσεως της Incour ή τα διάφορα δάνεια που χορηγήθηκαν από τον όμιλο Beau lieu στον όμιλο Verlipack), η Επιτροπή είχε στην κατοχή της κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως το σύνολο των εγγράφων που προσκόμισε η προσφεύγουσα κατά την ένδικη διαδικασία, οπότε δεν μπορεί να επικαλείται το απαράδεκτο των λόγων ακυρώσεως που προβάλλει η προσφεύγουσα.

81 Όσον αφορά τους πραγματικούς ισχυρισμούς τους οποίους η Επιτροπή δηλώνει ότι δεν γνώριζε κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι, πλην του ισχυρισμού σύμφωνα με τον οποίο η Sowager είχε υποσχεθεί, τον Δεκέμβριο του 1997, νέα εισφορά σε κεφάλαιο ύψους 100 εκατομμυρίων BEF στη Verlipack, ο οποίος δεν ασκεί, άλλωστε, καμία επιρροή στην υπό κρίση υπόθεση, η Επιτροπή αμφισβητεί μόνον έναν από τους πραγματικούς αυτούς ισχυρισμούς λόγω του ότι δεν τον γνώριζε, δηλαδή ότι η αγορά των μετοχών και ιδρυτικών τίτλων με τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996 δεν υπήρξε οικειοθελής. Η προσφεύγουσα διατείνεται ότι, πέραν των οικονομικής φύσεως ενδείξεων που καταδεικνυαν τον επιβεβλημένο χαρακτήρα αυτής της αγοράς, ο εξαναγκασμός προς αγορά των μετοχών προκύπτει ρητώς από το υπόμνημα της Περιφέρειας της Βαλονίας της 25ης Μαΐου 1998 το οποίο απευθυνόταν προς την Επιτροπή και ήταν, ως εκ τούτου, στην κατοχή της.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

82 Όσον αφορά, αφενός, το κατά πόσον ο αποδέκτης μιας ενισχύσεως μπορεί να επικαλεστεί περιστατικά και έγγραφα των οποίων η Επιτροπή δεν είχε γνώση προτού εκδώσει την απόφασή της και, αφετέρου, το αν λόγοι ακυρώσεως στηριζόμενοι σε τέτοια περιστατικά ή έγγραφα είναι παραδεκτοί, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως δυνάμει του άρθρου 230 ΕΚ, η νομιμότητα μιας κοινοτικής πράξεως πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα πληροφοριακά στοιχεία που υφίστανται κατά τον χρόνο της εκδόσεώς της. Ειδικότερα, οι περίπλοκες εκτιμήσεις στις οποίες προβαίνει η Επιτροπή πρέπει να εξετάζονται μόνο σε συνάρτηση με τα στοιχεία που αυτή είχε στη διάθεσή της κατά τον χρόνο που τις πραγματοποίησε (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 7ης Φεβρουαρίου 1979, 15/76 και 16/76, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 141, σκέψη 7^η της 10ης Ιουλίου 1986, 234/84, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 2263, σ. 16^η της 26ης Σεπτεμβρίου 1996, C-241/94, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-4551, σκέψη 33, και της 11ης Σεπτεμβρίου 2003, C-197/99 P, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-8461, σκέψη 86^η αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 25ης Ιουνίου 1998, T-371/94 και T-394/94, British Airways κ.λπ. και British Midland Airways κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-2405, σκέψη 81^η της 15ης Σεπτεμβρίου 1998, T-126/96 και T-127/96, BFM και EFIM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3437, σκέψη 88^η της 6ης Οκτωβρίου 1999, T-110/97, Kneissl Dachstein κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-2881, σκέψη 47, και T-123/97, Salomon κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-2925, σκέψη 48, και της 11ης Μαΐου 2005, T-111/01 και T-133/01, Saxonia Edelmetalle και ZEMAG κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-1579, σκέψη 67).

83 Συναφώς, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη της τυχόν πληροφοριακά στοιχεία που θα μπορούσαν να της είχαν προσκομιστεί κατά τη διοικητική διαδικασία αλλά δεν της προσκομίστηκαν, διότι η Επιτροπή δεν υποχρεούται να εξετάζει αυτεπάγγελτα και στηριζόμενη σε εικασίες ποια στοιχεία θα μπορούσαν να της είχαν υποβληθεί (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Απριλίου 1998, C-369/95 P, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψη 60, και προμνησθείσα στη σκέψη 82 απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2003, Βέλγιο κατά Επιτροπής, σκέψη 87^η απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Ιανουαρίου 2004, T-109/01, Fleuren Compost κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-127, σκέψη 49).

- 84 Από τα ανωτέρω, το Πρωτοδικείο συνήγαγε ότι ο προσφεύγων, εάν έχει συμμετάσχει στη επίσημη διαδικασία έρευνας του άρθρου 88, παράγραφος 2, ΕΚ, δεν μπορεί παραδεκτώς να προβάλει πραγματικά στοιχεία που ήταν άγνωστα στην Επιτροπή και τα οποία δεν της επισήμανε κατά τη διάρκεια της επίσημης διαδικασίας έρευνας. Αντιθέτως, τίποτε δεν εμποδίζει τον ενδιαφερόμενο να αναπτύξει κατά της τελικής απόφάσεως ένα νομικό ισχυρισμό τον οποίο δεν είχε προβάλει κατά το στάδιο της διοικητικής διαδικασίας (βλ., την προμνησθείσα στη σκέψη 82 απόφαση *Saxonia Edelmetalle* και *ZEMAG* κατά Επιτροπής, σκέψη 68 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 85 Η νομολογία αυτή μπορεί, υπό την επιφύλαξη όλως εξαιρετικών περιπτώσεων, να τύχει εφαρμογής στην περίπτωση όπου, όπως εν προκειμένω, μια επιχείρηση δεν μετέσχε στη διαδικασία έρευνας του άρθρου 88, παράγραφος 2, ΕΚ (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, προμνησθείσα στη σκέψη 82 απόφαση *Saxonia Edelmetalle* και *ZEMAG* κατά Επιτροπής, σκέψη 69).
- 86 Πράγματι, δεν αμφισβητείται ότι η προσφεύγουσα δεν έκανε χρήση του δικαιώματός της να συμμετάσχει στην επίσημη διαδικασία έρευνας, παρά το γεγονός ότι, όπως προκύπτει από την από 11 Ιανουαρίου 2001 επιστολή του Βασιλείου του Βελγίου προς την Επιτροπή, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2001, είχε ειδικά προσκληθεί από τις αρχές της Περιφέρειας της Βαλονίας να συμμετάσχει ενεργά στην προετοιμασία της απαντήσεώς τους στην αίτηση παροχής πληροφοριών την οποία απηύθυνε η Επιτροπή στο Βασίλειο του Βελγίου στις 5 Ιουλίου 2000. Εξάλλου, παρά τις επανειλημμένες αιτήσεις και την ολοσχερή απουσία απαντήσεως στην αίτηση της Επιτροπής, ο δικηγόρος του Βασιλείου του Βελγίου, με επιστολή της 28ης Σεπτεμβρίου 2000, ζήτησε από την προσφεύγουσα να του παράσχει πληροφοριακά στοιχεία ώστε να μπορέσει να απαντήσει λυσιτελώς στην Επιτροπή. Οι δύο τελευταίες παράγραφοι της επιστολής αυτής έχουν ως εξής:

«Κατόπιν των ανωτέρω, η πελάτισσά μου εφιστά την προσοχή της πελάτισσάς σας στον κίνδυνο να υποχρεώσει πιθανώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με προσεχή της απόφαση τις βελγικές αρχές να ανακτήσουν από την πελάτισσά σας εντόκως το ποσό των 113 712 000 BEF.

Παρά την παρέλευση της προθεσμίας, θα ήταν άκρως επιθυμητό να συνεργαστεί η πελάτισσά σας επειγόντως στην εξέταση του φακέλου παρέχοντας όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που της ζητούνται, πράγμα που θα επιτρέψει ενδεχομένως στην Περιφέρεια της Βαλονίας να υποστηρίξει την άποψή της ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πριν από την έκδοση αποφάσεως.»

- 87 Εξάλλου, με την προμνησθείσα επιστολή της 11ης Ιανουαρίου 2001, οι αρχές της Περιφέρειας της Βαλονίας πληροφόρησαν την Επιτροπή ότι ο δικηγόρος τους είχε επιστήσει την προσοχή του δικηγόρου του ομίλου Beaulieu στη σημασία της διαδικασίας που είχε κινήσει η Επιτροπή και στους κινδύνους που συνεπαγόταν μια τέτοια διαδικασία για τον όμιλο αυτόν, χωρίς όμως αποτέλεσμα, καθώς και ότι η απάντησή τους στην αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής θα ήταν ελλιπής εφόσον δεν είχαν επιτύχει τη συνεργασία του ομίλου Beaulieu.
- 88 Επιπλέον, με επιστολή της 23ης Ιουλίου 2001, ο δικηγόρος της προσφεύγουσας ενημερώθηκε για την από 6 Ιουνίου 2001 απόφαση περί κινήσεως της επίσημης διαδικασίας έρευνας της Επιτροπής, αντίγραφο της οποίας του απεστάλη.
- 89 Τέλος, δεν αμφισβητείται ότι η προσφεύγουσα κατονομαζόταν στην απόφαση περί κινήσεως της επίσημης διαδικασίας έρευνας —ιδίως στον τίτλο II.2 που αφορά ειδικά τον όμιλο Beaulieu, του οποίου, όπως διευκρινίζεται στο σημείο 20, ηγείται η προσφεύγουσα— και ότι στην απόφαση αυτή, και ειδικότερα στα σημεία 29 έως 43 και 70 έως 75 καθώς και στην υποσημείωση 4, εκφράζονταν αμφιβολίες ως προς το αν η Περιφέρεια της Βαλονίας παραιτήθηκε, στις 20 Νοεμβρίου 1998, από συγκεκριμένη απαίτηση ύψους 113 712 000 BEF έναντι του ομίλου Beaulieu με αντάλλαγμα 9 704 μετοχές στη Verlipack Holding II, της οποίας η κατάσταση είχε τόσο επιδεινωθεί ώστε το ενεργητικό της είχε εκτιμηθεί, στις 11 Φεβρουαρίου 1999, σε 1 BEF.
- 90 Όμως, παρά το γεγονός ότι η προσφεύγουσα ήταν πλήρως ενημερωμένη για την κίνηση επίσημης διαδικασίας έρευνας αφορώσας ειδικά την επίμαχη άφεση χρέους

και για την ανάγκη και τη σημασία που είχε για εκείνη να παράσχει ορισμένες πληροφορίες, λόγω των αμφιβολιών που ήδη είχε εκφράσει η Επιτροπή ως προς το συμβατό αυτής της αφέσεως χρέους με το κοινοτικό δίκαιο, η προσφεύγουσα αποφάσισε να μη συμμετάσχει στην επίσημη διαδικασία έρευνας, χωρίς, εξάλλου, να ισχυριστεί ότι η απόφαση περί κινήσεως της επίσημης διαδικασίας έρευνας ήταν ανεπαρκώς αιτιολογημένη και δεν της επέτρεπε να ασκήσει λυσιτελώς τα δικαιώματά της (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, προμνησθείσα στη σκέψη 83 απόφαση *Fleuren Compost κατά Επιτροπής*, σκέψη 46).

- 91 Από το σύνολο των ανωτέρω προκύπτει, αφενός, ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί για πρώτη φορά ενώπιον του Πρωτοδικείου πληροφοριακά στοιχεία τα οποία ήταν άγνωστα στην Επιτροπή κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως. Και τούτο κατά μείζονα λόγο δεδομένου ότι πρόκειται ειδικότερα για πραγματικά επιχειρήματα της προσφεύγουσας τα οποία, κατ' αυτήν, είναι ουσιώδους σημασίας για την ορθή ανάλυση της υπό κρίση υποθέσεως από πλευράς του δικαίου των κρατικών ενισχύσεων.
- 92 Αφετέρου, ο αποδέκτης ενισχύσεως δεν μπορεί να επικαλεστεί παραδεκτώς λόγο στηριζόμενο αποκλειστικά σε πληροφοριακά στοιχεία που ήταν άγνωστα στην Επιτροπή κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον η νομιμότητα μιας αποφάσεως στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα πληροφοριακά στοιχεία που μπορούσε να διαθέτει η Επιτροπή όταν εξέδωσε την εν λόγω απόφαση.
- 93 Επιβάλλεται, ωστόσο, η διαπίστωση ότι οι λόγοι τους οποίους προβάλλει η προσφεύγουσα προς στήριξη της προσφυγής της στηρίζονται σε πληροφοριακά στοιχεία τα οποία γνώριζε η Επιτροπή κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 94 Στο πλαίσιο του πρώτου λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, πρώτον, ότι, όταν, δυνάμει της συμβάσεως της 18ης Δεκεμβρίου 1996, αγόρασε τις 14 214 μετοχές κατηγορίας Β και ιδρυτικούς τίτλους κατηγορίας Ι στο κεφάλαιο της

Verlpack αντί ποσού 113712000 ΒΕΕ, εξαναγκάστηκε από τις αρχές της Περιφέρειας της Βαλονίας να προβεί στην αγορά αυτή. Κατά την προσφεύγουσα, το γεγονός ότι υπήρξε θύμα εξαναγκασμού συνιστά πραγματικό περιστατικό το οποίο η Επιτροπή όφειλε να λάβει υπόψη της προκειμένου να καθορίσει κατά πόσον πληρούνταν, αφενός, οι προϋποθέσεις της υπάρξεως ενισχύσεως ωφελούσας ορισμένες επιχειρήσεις και, αφετέρου, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, οι προϋποθέσεις ώστε να είναι η προσφεύγουσα η αποδέκτρια επιχείρηση, πράγμα το οποίο δεν συνέβη στην υπό κρίση περίπτωση.

95 Προς στήριξη του περί εξαναγκασμού επιχειρημάτος της, η προσφεύγουσα επικαλείται το υπόμνημα της 25ης Μαΐου 1998 που απηύθυνε η Περιφέρεια της Βαλονίας στην Επιτροπή και στο οποίο αναφέρεται ότι «[η] Περιφέρεια της Βαλονίας, έχοντας απολέσει την εμπιστοσύνη της στον όμιλο Beauvieu, επέβαλε ως όρο για την έγκριση της συστάσεως των δύο εταιριών holding την εξαγορά των μετοχών της στις εγκαταστάσεις εκμεταλλεύσεως της Verlpack Ghlin και της Verlpack Jumet».

96 Όσον αφορά το απαράδεκτο του επιχειρήματος περί εξαναγκασμού, πρέπει, αφενός, να παρατηρηθεί ότι, όπως προκύπτει από τη δικογραφία και τις ερωτήσεις που έθεσε το Πρωτοδικείο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση σχετικά με το ζήτημα αυτό, η Επιτροπή δεν αμφισβητεί ότι είχε γνώση του υπομνήματος της 25ης Μαΐου 1998 κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως. Αφετέρου, οι απόψεις των διαδίκων δίστανται μόνον όσον αφορά το περιεχόμενο αυτού του υπομνήματος και την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στη χρήση του ρήματος «επιβάλλω» που περιέχεται στο υπόμνημα αυτό, όχι όμως και όσον αφορά το πραγματικό περιστατικό της εξαγοράς, εκ μέρους της προσφεύγουσας, των μετοχών που κατείχε η Περιφέρεια της Βαλονίας. Συνεπώς, με το επιχείρημα της προσφεύγουσας περί εξαναγκασμού στην πραγματικότητα προσάπτεται στην Επιτροπή ότι υπέπεσε σε πλάνη κατά την εκτίμηση του περιεχομένου αυτού του υπομνήματος, οπότε το επιχείρημα αυτό πρέπει να κριθεί παραδεκτό.

97 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα με το οποίο η προσφεύγουσα αμφισβητεί το ότι η υπερεκτίμηση της τιμής των επιμάχων μετοχών και ιδρυτικών τίτλων που καθορίστηκε με τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996 edικαιολογείτο βάσει του

βασιλικού διατάγματος του 1985, επιβάλλεται επίσης η διαπίστωση ότι η Επιτροπή γνώριζε αυτό το πληροφοριακό στοιχείο όταν εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, όπως προκύπτει, μεταξύ άλλων, από τα σημεία 62 έως 64 και την υποσημείωση 21 της αποφάσεως περί κινήσεως της επίσημης διαδικασίας έρευνας. Εξάλλου, στην από 11 Ιανουαρίου 2001 επιστολή προς την Επιτροπή, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2001, οι αρχές της Περιφέρειας της Βαλονίας ανέφεραν τα ακόλουθα:

«Πρέπει να υπομνησθεί ότι η συνολική τιμή των 113712000 BEF για τις προνομιούχες μετοχές άνευ ψήφου και τους ιδρυτικούς τίτλους που κατείχε η Περιφέρεια της Βαλονίας στη Verlipack Ghlin και στη Verlipack Jumet αντιπροσώπευε τότε το 80 % της αξίας αυτών των μετοχών και ιδρυτικών τίτλων με βάση την τιμή εκδόσεώς τους.

Συγκεκριμένα, το βασιλικό διάταγμα της 7ης Μαΐου 1985 (άρθρο 3) περί της εκδόσεως προνομιούχων μετοχών άνευ ψήφου από ανώνυμες εταιρίες των κρατικών τομέων ορίζει ότι “η τιμή δεν μπορεί να είναι κατώτερη του 80 % της τιμής εκδόσεως” σε περίπτωση μεταπώλησεως των προνομιούχων μετοχών άνευ ψήφου στην εκδούσα εταιρία ή σε τρίτους.

Όμως, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής καταστάσεως του ομίλου Verlipack ο οποίος βρισκόταν τότε υπό αναδιάρθρωση, η τιμή αυτή αναμφισβητήτως δεν αντιστοιχούσε στην πραγματική αξία των μετοχών και των ιδρυτικών τίτλων, αλλά καθορίστηκε προκειμένου να τηρηθεί η προμνησθείσα βελγική νομοθεσία, πράγμα το οποίο δέχθηκε ο όμιλος Beauïieu.

[...]

Επομένως, τα μέρη όρισαν τετραετή προθεσμία άτοκης εξοφλήσεως για την οφειλή του ομίλου Beauïieu για να αντισταθμίσουν κάπως το επιπλέον κόστος που απέρρευε από την εφαρμογή της (αναπροσαρμοσμένης στην ημέρα πληρωμής) ρυθμίσεως σε σχέση προς την οικονομική αξία του αγαθού.»

- 98 Εξάλλου, η ίδια αυτή πληροφορία επαναλαμβάνεται κατ' ουσίαν στο σημείο 2 της επιστολής την οποία απηύθυνε στις 26 Ιουλίου 2001 το Βασίλειο του Βελγίου στην Επιτροπή.
- 99 Εν πάση περιπτώσει, το επιχείρημα που αντλείται από το βασιλικό διάταγμα του 1985 δεν μπορεί να θεωρηθεί ως στοιχείο το οποίο δεν μπορεί να υποβληθεί στην εκτίμηση του Πρωτοδικείου, δεδομένου ότι πρόκειται για ζήτημα ερμηνείας του εν λόγω διατάγματος.
- 100 Τρίτον, όσον αφορά το απαράδεκτο του επιχειρήματος της προσφεύγουσας ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι λακωνική και εσφαλμένη ως προς την ανάλυση των δύο προϋποθέσεων του επηρεασμού του ανταγωνισμού και του επηρεασμού του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα δεν επικαλείται κανένα πληροφοριακό στοιχείο που υποτίθεται ότι η Επιτροπή δεν είχε στη διάθεσή της κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, αλλά περιορίζεται να επικρίνει την ανάλυση που περιέχεται στα σημεία 70 έως 72 της προσβαλλομένης αποφάσεως και η οποία στηρίζεται στη θέση του ομίλου Beaulieu στην αγορά υφαντουργικών προϊόντων, ενώ η απόφαση την αφορά ως μέτοχο των εταιριών του ομίλου Verlipack και όχι ως παραγωγό υφαντουργικών προϊόντων.
- 101 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η αιτίαση περί απαραδέκτου την οποία διατυπώνει η Επιτροπή κατά του πρώτου λόγου ακυρώσεως είναι απορριπτέα.
- 102 Όσον αφορά τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, με τον οποίο η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας απαιτώντας την ανάκτηση της ενισχύσεως, ενώ η καθ' υπόθεση δι' εξαναγκασμού εξαγορά των επιμάχων μετοχών και ιδρυτικών τίτλων δεν της είχε αποφέρει κανένα όφελος, ο λόγος αυτός στηρίζεται στα ίδια πληροφοριακά στοιχεία με εκείνα των οποίων γίνεται επίκληση στο πλαίσιο του πρώτου λόγου ακυρώσεως και τα οποία η Επιτροπή γνώριζε κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως. Συνεπώς, η αιτίαση περί απαραδέκτου που διατυπώθηκε κατά του λόγου αυτού πρέπει επίσης να απορριφθεί.

- 103 Όσον αφορά τον τρίτο λόγο ακυρώσεως, με τον οποίο η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, ο λόγος αυτός βάλλει κατά της μεθόδου υπολογισμού της αξίας των μετοχών κατηγορίας Β και των ιδρυτικών τίτλων κατηγορίας Ι, κατά του χρονικού σημείου υπολογισμού της αξίας τους καθώς και κατά του καθορισμού του αποδέκτη της ενισχύσεως, στηριζόμενος στο γεγονός ότι το τροποποιητικό της 20ής Νοεμβρίου 1998 συνιστούσε απλώς ένα είδος αντισταθμίσεως για την δι' εξαναγκασμού αγορά των εν λόγω μετοχών και ιδρυτικών τίτλων το 1996. Στο πλαίσιο αυτό, η προσφεύγουσα στηρίζεται επίσης σε πληροφοριακά στοιχεία τα οποία διέθετε η Επιτροπή κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως. Συνεπώς, η αιτίαση περί απαραδέκτου που διατυπώνεται κατά του λόγου αυτού δεν μπορεί να γίνει δεκτή.
- 104 Όσον αφορά τα έγγραφα που επικαλέστηκε η προσφεύγουσα προς στήριξη του αιτήματός της, τα οποία μνημονεύονται στο σημείο 76 της παρούσας αποφάσεως και ορισμένα από τα οποία, κατά την άποψή της, φωτίζουν ορισμένες δευτερεύουσες πτυχές της υπό κρίση υποθέσεως, πρέπει να παρατηρηθεί, αφενός, ότι τα έγγραφα αυτά δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη, σύμφωνα με την προμνησθείσα στις σκέψεις 82 έως 84 νομολογία. Αφετέρου, όπως προκύπτει από τη δικογραφία και τις ερωτήσεις που έθεσε το Πρωτοδικείο ως προς το ζήτημα αυτό κατά την προφορική διαδικασία, κανένας λόγος ακυρώσεως ή επιχείρημα της προσφεύγουσας δεν στηρίζεται στα έγγραφα αυτά, τα οποία η Επιτροπή δηλώνει ότι δεν είχε στην κατοχή της κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως ούτε περιλαμβάνονταν στον φάκελο που οδήγησε στην έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως ή σε άλλο συναφή φάκελο.
- 105 Τέλος, όσον αφορά το επιχείρημα το οποίο η προσφεύγουσα στηρίζει στο παράρτημα 18 του δικογράφου της προσφυγής και σύμφωνα με το οποίο η Sowager είχε υποσχεθεί, τον Δεκέμβριο του 1997, νέα εισφορά κεφαλαίου 100 εκατομμυρίων BEF στη Verlipack, αρκεί η διαπίστωση ότι η ίδια η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι αυτό ουδεμία επιρροή ασκεί στην υπό κρίση υπόθεση.
- 106 Από το σύνολο των ανωτέρω προκύπτει, αφενός, ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί τα έγγραφα που μνημονεύονται στη σκέψη 76 της παρούσας αποφάσεως, και τα οποία δεν θα ληφθούν, συνεπώς, υπόψη, και, αφετέρου, ότι η ένσταση απαραδέκτου την οποία προβάλλει η Επιτροπή είναι απορριπτέα.

Επί της ουσίας

107 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα επικαλείται τέσσερις λόγους αντλούμενους, αντιστοίχως, από την παράβαση του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ και των άρθρων 7 και 13 του κανονισμού 659/1999, από την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και του άρθρου 14 του κανονισμού 659/1999, από την παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και από την παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ και των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 7 και 13 του κανονισμού 659/1999

108 Η προσφεύγουσα χωρίζει τον πρώτο προβαλλόμενο λόγο σε τρία σκέλη που αφορούν, πρώτον, την ύπαρξη ενισχύσεων ευνοουσών ορισμένες επιχειρήσεις, δεύτερον, το ότι, αν όντως παρασχέθηκε πλεονέκτημα, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ωφεληθείσα επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ και, τέλος, τη βλάβη του ανταγωνισμού και τον επηρεασμό του ενδοκοινοτικού εμπορίου.

Επί του πρώτου σκέλους, που αφορά την ύπαρξη ενισχύσεων που ευνοούν ορισμένες επιχειρήσεις

— Επιχειρήματα των διαδικών

109 Η προσφεύγουσα θεωρεί, πρώτον, ότι η συλλογιστική που περιέχεται στην προσβαλλόμενη απόφαση και σύμφωνα με την οποία η προσφεύγουσα είχε βεβαία και απαιτητή οφειλή ύψους 113 712 000 ΒΕΕ, την οποία εξόφλησε με την εκχώρηση 9 704 μετοχών τις οποίες κατείχε στην εταιρία Verlipack Holding II και οι οποίες

είχαν κατώτερη αν όχι μηδενική αξία, είναι απλοϊκή. Συγκεκριμένα, η συλλογιστική αυτή στηρίζεται εξ ολοκλήρου στην in abstracto λήψη υπόψη της απαιτήσεως ύψους 113 712 000 BEF και ουδόλως λαμβάνει υπόψη τα πραγματικά περιστατικά ή την οικονομική πραγματικότητα. Η προσβαλλόμενη απόφαση αντιμετωπίζει την εν λόγω οφειλή σαν να επρόκειτο για υποχρέωση αποδόσεως κεφαλαίων τα οποία πράγματι τέθηκαν στη διάθεση της προσφεύγουσας από τις δημόσιες αρχές, πράγμα το οποίο δεν συνέβη εν προκειμένω.

- 110 Η προσφεύγουσα αναφέρει ότι, με τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996, εξαναγκάστηκε να αγοράσει μετοχές από την Περιφέρεια της Βαλονίας και ότι τις διατήρησε επί ελάχιστο χρονικό διάστημα, ήτοι από τις 18 Δεκεμβρίου 1996 έως τις 11 Απριλίου 1997, ημερομηνία κατά την οποία η Heye απέκτησε τον έλεγχο της Verlipack Holding II. Ήδη εξαρχής ήταν σαφές ότι οι μετοχές προορίζονταν στην πραγματικότητα για την εταιρία Verlipack Holding I, ο έλεγχος της οποίας επρόκειτο να περιέλθει στην Heye. Η περιουσιακή αξία των μετοχών αυτών ήταν, συνεπώς, μηδενική για την προσφεύγουσα. Εξάλλου, όχι μόνον οικονομικής φύσεως ενδείξεις θα έπρεπε να οδηγήσουν την Επιτροπή να αντιληφθεί ότι η σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου δεν αποτελούσε δικαιοπραξία την οποία η προσφεύγουσα συνήψε οικειοθελώς. Η Επιτροπή είχε πλήρως ενημερωθεί, εγγράφως κατά την επίσημη διαδικασία έρευνας, ότι η εν λόγω σύμβαση είχε επιβληθεί στην προσφεύγουσα. Συγκεκριμένα, από το υπόμνημα της 25ης Μαΐου 1998, το οποίο απηύθυνε στην Επιτροπή η Περιφέρεια της Βαλονίας, προκύπτει ότι η εν λόγω Περιφέρεια είχε απολέσει κάθε εμπιστοσύνη της στην προσφεύγουσα και επιθυμούσε να ενταχθεί σε έναν όμιλο ελεγχόμενο από την Heye. Συνεπώς, η Περιφέρεια της Βαλονίας απαίτησε από τον όμιλο Beaulieu να εξαγοράσει από αυτήν το σύνολο της συμμετοχής της προτού να δεχθεί νέο εταίρο μεταξύ των μετόχων του ομίλου Verlipack. Παράλληλα, η Heye δεν επιθυμούσε να συνδεθεί με έναν όμιλο στο κεφάλαιο του οποίου μετείχαν οι δημόσιες αρχές.
- 111 Δεύτερον, η προσφεύγουσα φρονεί ότι η δι' εξαναγκασμού εξαγορά των μετοχών της Verlipack Jumet και της Verlipack Ghlin δεν μπορεί να θεωρηθεί ως πλεονέκτημα κατά την έννοια του άρθρου 87 ΕΚ.
- 112 Όσον αφορά, πρώτον, την αντικειμενική εκτίμηση της αξίας των συγκεκριμένων μετοχών, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι η πραγματική αξία των μετοχών ασφαλώς δεν ανερχόταν σε 113 712 000 BEF. Η Περιφέρεια της Βαλονίας αναγνώρισε,

εξάλλου, με την επιστολή που απηύθυνε στην Επιτροπή στις 11 Ιανουαρίου 2001 και η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2001, ότι η ορισθείσα βάσει του βασιλικού διατάγματος του 1985 τιμή ήταν δυσανάλογη και δεν είχε καμία σχέση με την οικονομική αξία των μετοχών και των ιδρυτικών τίτλων, ενώ, αν ένας επαγγελματίας είχε προβεί στην εκτίμηση, θα είχε καταλήξει στο ότι η αξία των εξαγορασθεισών μετοχών ήταν μηδενική. Η διαπίστωση αυτή επιβεβαιώνεται από την επιστολή που απηύθυνε στις 26 Ιουλίου 2001 το Βασίλειο του Βελγίου στην Επιτροπή και σύμφωνα με την οποία η οικονομική κατάσταση των τριών εταιριών Verlipack ήταν ανησυχητική και η τιμή πώλησεως των μετοχών και των ιδρυτικών τίτλων, η οποία είχε οριστεί βάσει του βασιλικού διατάγματος του 1985, δεν αντιστοιχούσε πλέον στην πραγματική τους αξία. Κανένας φυσιολογικός επιχειρηματίας δεν θα είχε θελήσει να προβεί σε μια τέτοια αγορά υπ' αυτές τις συνθήκες, οπότε η αγορά αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί, λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων περιστάσεων, ως οικειοθελής. Εξάλλου, κατά την ημερομηνία εξαγοράς, η Heye δεν είχε αναλάβει καμία δέσμευση ως προς την τυχόν είσοδό της στο κεφάλαιο του ομίλου Verlipack, καθόσον η δέσμευση αυτή αναλήφθηκε με τη σύμβαση της 26ης Δεκεμβρίου 1996 μεταξύ, αφενός, της Imcopack Vlaanderen και της Imcopack Wallonie και, αφετέρου, της Heye.

- 113 Η αγορά των μετοχών είχε επίσης ως συνέπεια την ολοσχερή απόσυρση της Περιφέρειας της Βαλονίας από τη Verlipack Jumet και τη Verlipack Ghlin, πράγμα που συνιστούσε ένα σημαντικό επιπλέον μειονέκτημα.
- 114 Το γεγονός ότι η πραγματική αξία των μετοχών ήταν ήδη την εποχή εκείνη μηδενική, αν όχι αρνητική, επιβεβαιώνεται, αφενός από την απόφαση 2001/856, της οποίας το σημείο 104 αναφέρει ότι «[τ]α αποτελέσματα των εργοστασίων Ghlin και Jumet παρουσιάζουν σημαντικές λειτουργικές ζημιές καθώς και κύκλους εργασιών έντονα μειωμένους για το 1996 σε σχέση με τα προηγούμενα έτη», το σημείο 107 διευκρινίζει ότι «η Επιτροπή παρατηρεί ότι η χρηματοοικονομική κατάσταση της Verlipack, πριν την είσοδο της Heye, δεν αποδείκνυε τη βιωσιμότητα της εταιρείας» και το σημείο 115 καταλήγει ότι «τα επιχειρησιακά αποτελέσματα της [Verlipack] πριν την είσοδο της Heye [καταδείκνυαν ότι ο όμιλος αυτός] αντιμετώπιζε αναμφισβήτητα δυσκολίες». Αφετέρου, η ίδια η Επιτροπή αναγνώρισε την ελεεινή οικονομική κατάσταση στην οποία βρισκόταν η Verlipack στα τέλη του 1996. Στα σημεία 11 και 12 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή παρατηρεί, αντιστοίχως, ότι «[ο]ι δύο εταιρείες που ήταν εγκατεστημένες στην Βαλονία είχαν

υποστεί ζημιές την εποχή εκείνη», δηλαδή το 1995 και το 1996, και ότι «[ο] όμιλος Verlipack δεν θα ήταν σε θέση να εξοφλήσει —κατά την λήξη της προθεσμίας τους στο τέλος του 1996— τα τραπεζικά δάνεια». Η συλλογιστική την οποία αναπτύσσει η Επιτροπή για να καταλήξει στη μηδενική αξία των 9 704 μετοχών της Verlipack Holding II ισχύει και για τις επίμαχες εν προκειμένω μετοχές.

- 115 Την άποψη περί μη βιωσιμότητας του ομίλου Verlipack το 1996 συμμεριζόταν και ο γενικός εισαγγελέας F. G. Jacobs στις προτάσεις του στην υπόθεση C-457/00, Βέλγιο κατά Επιτροπής, επί της οποίας εκδόθηκε η προμνησθείσα στη σκέψη 44 απόφαση της 3ης Ιουλίου 2003 (Συλλογή 2003, σ. I-6934).
- 116 Αν η Επιτροπή διατηρούσε την άποψή της ως προς την αξία των μετοχών το 1996, η προσφεύγουσα ζητεί να προσκομίσει η Επιτροπή έκθεση εκτιμήσεως από την οποία να προκύπτει η άποψή της και να αναφέρει σε ποιο βαθμό έλαβε υπόψη, μεταξύ άλλων, την κατάσταση των εταιριών του ομίλου Verlipack και το γεγονός ότι οι μετοχές δεν παρείχαν κανένα δικαίωμα ψήφου και ότι, ακόμα και μετά τη μετατροπή τους σε μετοχές μετά ψήφου, αντιπροσώπευαν ένα ελάχιστο ποσοστό στο κεφάλαιο της Verlipack.
- 117 Εξάλλου, δύο επιχειρήματα στηρίζουν την ανάλυση σύμφωνα με την οποία το ποσό των 113 712 000 BEF δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αντιπροσωπεύον το ύψος του παρασχεθέντος πλεονεκτήματος: πρώτον, κατά το αστικό δίκαιο, αυτή η απαίτηση είχε αποσβεσθεί. Λόγω της εκτελέσεως του τροποποιητικού της 20ής Νοεμβρίου 1998, η απαίτηση αυτή αποσβέσθηκε σύμφωνα με το ενοχικό δίκαιο. Δεύτερον, το ποσό των 113 712 000 BEF επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα από την Περιφέρεια της Βαλονίας, δυνάμει του βασιλικού διατάγματος του 1985.
- 118 Συναφώς, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι, προς δικαιολόγηση της καταχρηστικής από οικονομικής απόψεως τιμής που προβλέπεται στη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996, η Περιφέρεια της Βαλονίας επικαλέστηκε σχετική νομική υποχρέωση, οπότε η τιμή που επιβλήθηκε από τον νόμο ή από τη σύμβαση παρουσιάστηκε ως μη διαπραγματεύσιμη και επιβληθείσα.

- 119 Η προσφεύγουσα διευκρινίζει, πρώτον, ότι το βασιλικό διάταγμα του 1985, και ιδίως το άρθρο 3, ουδόλως θεσπίζει υποχρέωση εξαγοράς, αλλ' αναφέρεται σε δικαίωμα εξαγοράς, δεύτερον, ότι προβλέπει ότι η συμφωνία αναλήψεως των μετοχών πρέπει να προβλέπει δικαίωμα εξαγοράς και να ρυθμίζει τους κανόνες της, οι οποίοι, εν προκειμένω, περιέχονται στο άρθρο 11 και στο παράρτημα 1 της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985, και, τέλος, ότι παρέχει στην επιχείρηση στην οποία το κράτος επενδύει το δικαίωμα να εξαγοράσει τους τίτλους από το κράτος ορίζοντας μια τιμή η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη του 80 % της τιμής εκδόσεώς τους. Η διάταξη αυτή δεν αποκλείει τη δυνατότητα του κράτους να παράσχει, εκτός συμβάσεως περί αναλήψεως των τίτλων, δικαίωμα αγοράς καθορίζοντας τιμή κατώτερη του 80 % της τιμής εκδόσεως. Κατά την προσφεύγουσα, η διάταξη αυτή δεν αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες το ίδιο το κράτος επιδιώκει να αποσυρθεί από το κεφάλαιο ή ασκεί πιέσεις σε ιδιωτική επιχείρηση να αγοράσει του τίτλους που το ίδιο κατέχει. Κάθε άλλη ερμηνεία θα σήμαινε ότι το κράτος εγκλωβίζεται ως μέτοχος και ουδέποτε μπορεί να μεταπωλήσει τους τίτλους του. Συνεπώς, το άρθρο 3 του βασιλικού διατάγματος του 1985 ουδόλως απαγορεύει τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996 και το τροποποιητικό της 20ής Νοεμβρίου 1998, που, προφανώς, δεν στηρίζονται στο δικαίωμα εξαγοράς που προβλέπει η σύμβαση της 30ής Απριλίου 1985.
- 120 Έτσι, το επιχείρημα της Επιτροπής ότι η προσφεύγουσα, συνάπτοντας το τροποποιητικό της 20ής Νοεμβρίου 1998, παρέβη το άρθρο 3 του βασιλικού διατάγματος του 1985 είναι εσφαλμένο, καθόσον η Περιφέρεια της Βαλονίας δεν υπείχε νομική υποχρέωση να ορίσει την τιμή μεταβιβάσεως των μετοχών στο 80 % της ονομαστικής τους αξίας.
- 121 Το επιχείρημα ότι η τιμή των 113 712 000 BEF για τις μετοχές κατηγορίας Β και τους ιδρυτικούς τίτλους κατηγορίας Ι επιβλήθηκε με τη σύμβαση της 30ής Απριλίου 1985 επίσης δεν μπορεί να γίνει δεκτό.
- 122 Συγκεκριμένα, καμία από τις διατάξεις της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985, ιδίως τα άρθρα 10 και 11, δεν έχει εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση. Το άρθρο 10 της εν λόγω συμβάσεως θεσπίζει μια προϋπόθεση μη πραγματοποιήσιμη στο πλαίσιο της συμβάσεως της 18ης Δεκεμβρίου 1996, καθόσον η υποχρέωση εξαγοράς που προβλέπει η διάταξη αυτή εφαρμόζεται μόνον «εφόσον το μεταφερόμενο κέρδος και τα διαθέσιμα αποθεματικά των εταιριών το επιτρέπουν».

Εξάλλου, η προσφεύγουσα, η οποία δεν ταυτίζεται με τον κ. De Clerck, δεν είχε γνώση εγγράφου από το οποίο να προκύπτει ότι είχε αναλάβει αυτή την ειδική υποχρέωση, το δε εν λόγω άρθρο 10 δεν αποτελούσε διάταξη επιβαλλόμενη από το βασιλικό διάταγμα του 1985. Εξάλλου, το άρθρο 11 της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985, καίτοι σύμφωνο με το βασιλικό διάταγμα του 1985, δεν ασκεί καμία επιρροή στην υπό κρίση υπόθεση. Πράγματι, τόσο το άρθρο αυτό όσο και η συμφωνία που καθιερώνει δικαίωμα εξαγοράς και επισυνάπτεται στο παράρτημα I της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985 αναγνωρίζουν μόνο δικαίωμα εξαγοράς υπέρ των εταιριών Verlipack και όχι υποχρέωση εξαγοράς· υπενθυμίζεται, εξάλλου, ότι το δικαίωμα αυτό αναγνωρίζεται υπέρ των εταιριών αυτών και όχι υπέρ της προσφεύγουσας.

- 123 Τέλος, τέσσερις μήνες μετά τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996, η Περιφέρεια της Βαλονίας διαπραγματεύθηκε με την Hege ανάλογη υποχρέωση αγοράς στο πλαίσιο της οποίας παραιτήθηκε από την υπερβολική τιμή που στηριζόταν σε γενική υποχρέωση, καθόσον, όπως προκύπτει από το άρθρο 1 της προβλέπουσας τη δυνατότητα εξαγοράς συμβάσεως, προς καθορισμό της τιμής έγινε αναφορά στην καθαρή αξία του ενεργητικού και, συνεπώς, στην πραγματική αξία των επιμέχων μετοχών και όχι στην τιμή εκδόσεως.
- 124 Συνεπώς, το τροποποιητικό της 20ής Νοεμβρίου 1998, το οποίο η Επιτροπή κακώς θεωρούσε ως απολύτως αυτοτελή σύμβαση, πράγμα παράλογο λαμβανομένου υπόψη του περιεχομένου του (ο τίτλος του, οι αιτιολογικές του σκέψεις και οι διατάξεις του καταδεικνύουν τον μη αυτοτελή χαρακτήρα του τροποποιητικού αυτού, το οποίο, αντιθέτως, αποτελεί μέρος της συμβάσεως της 18ης Δεκεμβρίου 1996), και παρέβλεπε το γεγονός ότι η πράξη αυτή αφορά την εξόφληση μετοχών τις οποίες η προσφεύγουσα απέκτησε το 1996, απλώς προσάρμοζε την τιμή αγοράς ευθυγραμμίζοντας το σύστημα πληρωμής με εκείνο που είχε ήδη εφαρμοστεί για την Hege, καθόσον στην προσφεύγουσα παρασχέθηκε η δυνατότητα να πληρώσει την Περιφέρεια της Βαλονίας για τις δι' εξαναγκασμού αποκτηθείσες μετοχές μέσω της εκχωρήσεως ενός αριθμού μετοχών ισοδύναμης πραγματικής αξίας.
- 125 Δεύτερον, όσον αφορά τη συγκεκριμένη εκτίμηση του στοιχείου «πλεονέκτημα», η προσφεύγουσα παρατηρεί, πρώτον, ότι οι εξαγορασθείσες μετοχές δεν της παρείχαν καμία επιπλέον δυνατότητα ελέγχου, καθόσον δεν συνοδεύονταν από δικαίωμα ψήφου επί όσο χρονικό διάστημα τις κατείχε η Περιφέρεια της Βαλονίας (και, συνεπώς, δεν μπορούσε, εν πάση περιπτώσει, να τις χρησιμοποιήσει για να

παρέμβει στη διαδικασία λήψεως των αποφάσεων των εταιριών Verlipack), δεύτερον, ότι δεν εισέπραξε κανένα μέρισμα ούτε αποκόμισε άλλο οικονομικό όφελος από την κατοχή των εν λόγω μετοχών και, τέλος, ότι δεν μπόρεσε να ρευστοποιήσει τις συγκεκριμένες μετοχές καθόσον, στο πλαίσιο της εισόδου της Heue, όφειλε να εισφέρει τις μετοχές αυτές μαζί με την εξασφαλίζουσα τον έλεγχο συμμετοχή της στην εταιρία Verlipack Holding I.

126 Η Επιτροπή όφειλε, συνεπώς, να εξετάσει σφαιρικός το πραγματικό πλαίσιο, να μην προβεί σε μεμονωμένη ανάλυση των πραγματικών περιστατικών και να λάβει ως βάση την οικονομική πραγματικότητα χωρίς να περιορίσει την ανάλυσή της στις τυπικές νομικές πτυχές, όπως έκρινε το Δικαστήριο σχετικά με την αποτίμηση των μετοχών στην απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 1996, C-329/93, C-62/95 και C-63/95, Γερμανία κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1996, σ. I-5151, σκέψη 36). Κατά την προσφεύγουσα, η προσέγγιση της Επιτροπής ήταν περιοριστική, καθόσον έλαβε υπόψη της, αποκλείοντας κάθε άλλον παράγοντα, μόνο την ονομαστική αξία των μετοχών τις οποίες η προσφεύγουσα εξαναγκάστηκε να αποκτήσει.

127 Η προσφεύγουσα καταδεικνύει τον εσφαλμένο χαρακτήρα της αναλύσεως της Επιτροπής αναφέροντας ότι, αν, αντί να της πωλήσει μετοχές και να προβλέψει τη μεταγενέστερη εξόφλησή τους είτε με πληρωμή σε μετρητά είτε με δόση αντί καταβολής, η Περιφέρεια της Βαλονίας της είχε χορηγήσει δωρεάν τις μετοχές ευθύς εξαρχής χωρίς αμοιβή ή αντάλλαγμα, θα είχε ληφθεί υπόψη, προς εκτίμηση της τυχόν υπάρξεως πλεονεκτήματος και του μεγέθους του, μόνον η αξία των δωρεάν χορηγηθεισών μετοχών. Γι' αυτό ακριβώς, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ιδιαίτερες περιστάσεις της υποθέσεως αυτής, ήτοι η δι' εξαναγκασμού εξαγορά και η τεχνητώς καθορισθείσα τιμή, και ότι, δεδομένου ότι η κατάσταση στην υπό κρίση υπόθεση και στην υπόθεση που περιγράφηκε ανωτέρω είναι πολύ συγκρίσιμες, πρέπει να τύχουν της ίδιας αναλύσεως από πλευράς του δικαίου των κρατικών ενισχύσεων. Συγκεκριμένα, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, η προσφεύγουσα κατείχε ορισμένες μετοχές και το γεγονός ότι η δωρεάν διάθεσή τους πραγματοποιείται απευθείας ή μέσω της μεταθέσεως της υποχρεώσεως πληρωμής δεν πρέπει να ασκήσει επιρροή. Συνεπώς, η Επιτροπή όφειλε, αντί να στηριχθεί σε μια *in abstracto* απαίτηση, να εκτείνει την ανάλυσή της στην πραγματική αξία του στοιχείων ενεργητικού που εκχωρήθηκαν στην προσφεύγουσα. Μόνον η ανάλυση αυτή επιτρέπει να εκτιμηθεί κατά πόσον, στην οικονομική πραγματικότητα, υπήρξε πλεονέκτημα.

128 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη αυτού του σκέλους του λόγου ακυρώσεως.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 129 Καταρχάς, πρέπει να εξεταστεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι εξαναγκάστηκε από την Περιφέρεια της Βαλονίας να αγοράσει, με τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996, 14 214 μετοχές κατηγορίας Β και ιδρυτικούς τίτλους κατηγορίας Ι αντί 113 712 000 ΒΕΦ, επιχείρημα το οποίο στηρίζεται στο υπόμνημα της 25ης Μαΐου 1998, με το οποίο οι βελγικές αρχές ανέφεραν στην Επιτροπή ότι «[η] Περιφέρεια της Βαλονίας, έχοντας απολέσει την εμπιστοσύνη της στον όμιλο Beau lieu, επέβαλε ως όρο για την έγκριση της συστάσεως των δύο εταιριών holding την εξαγορά των μετοχών της στις εγκαταστάσεις εκμεταλλεύσεως της Verlipack Ghlin και της Verlipack Jumet».
- 130 Προκαταρκτικώς, παρατηρείται ότι η εξαγορά μετοχών που αποτέλεσε το αντικείμενο της συμβάσεως της 18ης Δεκεμβρίου 1996 δεν χαρακτηρίζεται από την Επιτροπή ως κρατική ενίσχυση στην προσβαλλόμενη απόφαση.
- 131 Κατόπιν της διαπιστώσεως αυτής, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3 του τροποποιητικού της 18ης Νοεμβρίου 1987, «[α]πό 1ης Οκτωβρίου 1987, οι υπογράφωντες Imcour NV και R. De Clerck δεσμεύονται αμετακλήτως να αναλάβουν τα δικαιώματα και να εκτελέσουν στο ακέραιο και τις υποχρεώσεις της Adsum NV και του W. De Backer κατά την ημερομηνία αυτή, όπως περιγράφονται στη σύμβαση της 30ής Απριλίου 1985 και στο παράρτημά της».
- 132 Μεταξύ των υποχρεώσεων αυτών περιλαμβάνονταν και μνημονευόμενη στο άρθρο 10, πρώτο εδάφιο, της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985, η οποία προέβλεπε ότι η Adsum δεσμευόταν ώστε, από την πέμπτη οικονομική χρήση μετά την υπογραφή

της εν λόγω συμβάσεως, οι τρεις εταιρίες Verlipack να εξαγοράζουν κατ' έτος το 10 % των μετοχών κατηγορίας B (εξαγορά στην ονομαστική αξία τους) και των ιδρυτικών τίτλων κατηγορίας I (εξαγορά σε τιμή μονάδας 10 000 BEF) που κατείχε η SNRSN εφόσον τα μεταφερόμενα κέρδη και τα διαθέσιμα αποθεματικά των εν λόγω εταιριών θα το επέτρεπαν. Σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο του άρθρου 10 της εν λόγω συμβάσεως, ελλείψει τέτοιων συμφωνιών, η Adsum θα εκτελούσε εν πάση περιπτώσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονταν στο εν λόγω άρθρο.

- 133 Εξάλλου, το τροποποιητικό της 18ης Νοεμβρίου 1987 διευκρίνιζε ότι είχε σημειωθεί αλλαγή στο επίπεδο ελέγχου της διεύθυνσεως των εταιριών Verlipack και ότι οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών είχαν παράσχει την έγκρισή τους στις 17 Νοεμβρίου 1987, σύμφωνα με το άρθρο 14, δεύτερο εδάφιο, της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985.
- 134 Τέλος, το άρθρο 16 της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985 προέβλεπε ότι τα καταστατικά των εταιριών θα τροποποιούνταν κατά τρόπον ώστε να ληφθούν υπόψη οι ρήτρες της συμβάσεως αυτής.
- 135 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι εν πλήρη γνώσει της καταστάσεως δέχθηκε η προσφεύγουσα να αναλάβει όχι μόνον τα δικαιώματα, αλλά και τις υποχρεώσεις της Adsum και του De Backer έναντι της Verlipack και του Βελγικού Δημοσίου, που καθορίζονταν στη σύμβαση της 30ής Απριλίου 1985 και έπρεπε να αποτελέσουν, σύμφωνα με το άρθρο 16 της συμβάσεως αυτής, αναπόσπαστο τμήμα των καταστατικών των εταιριών Verlipack. Ειδικότερα η Imcour Holding, την οποία διαδέχθηκε η προσφεύγουσα, δεσμεύθηκε αμετακλήτως, δυνάμει του άρθρου 3 του τροποποιητικού της 18ης Νοεμβρίου 1987, να τηρήσει τις υποχρεώσεις και καθώς και τους όρους εξαγοράς των μετοχών κατηγορίας B και των ιδρυτικών τίτλων κατηγορίας I που κατείχε η SNRSN στο κεφάλαιο της Verlipack.
- 136 Η προσφεύγουσα δεν μπορούσε, εξάλλου, να ματαιώσει την εφαρμογή αυτής της υποχρεώσεως εξαγοράς επικαλούμενη τη μνημονευόμενη στο άρθρο 10, πρώτο εδάφιο, της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985 προϋπόθεση που συνίστατο στην

ύπαρξη μεταφερομένων κερδών και στη διαθεσιμότητα αποθεματικών των εταιριών Verlipack, δεδομένου ότι, δυνάμει του άρθρου 10 τρίτο εδάφιο, της συμβάσεως αυτής, η προσφεύγουσα όφειλε, εν πάση περιπτώσει, να προβεί η ίδια στην εξαγορά των μετοχών κατηγορίας Β και ιδρυτικών τίτλων κατηγορίας Ι που κατείχε η SNRSN, σε περίπτωση που οι εταιρίες Verlipack δεν προέβαιναν στην αγορά τους.

137 Πρέπει, επίσης, να παρατηρηθεί ότι η προσφεύγουσα, με την πρόωρη εξαγορά των μετοχών κατηγορίας Β και των ιδρυτικών τίτλων κατηγορίας Ι που αποτέλεσε το αντικείμενο της συμβάσεως της 18ης Δεκεμβρίου 1996, αποκόμισε πλείονα οφέλη.

138 Πρώτον, η προσφεύγουσα απέκτησε αμέσως την κυριότητα του συνόλου των μετοχών κατηγορίας Β και των ιδρυτικών τίτλων κατηγορίας Ι που κατείχαν ακόμα οι αρχές της Περιφέρειας της Βαλονίας και τις οποίες όφειλε, εν πάση περιπτώσει, να εξαγοράζει τμηματικώς κατ' έτος σύμφωνα με το τροποποιητικό της 18ης Νοεμβρίου 1987, γεγονός που της επέτρεψε να προβεί στην αναδιάρθρωση της Verlipack με τη συνεργασία της Heye και να απλουστεύσει τη δομή του ομίλου μεταφέροντας το σύνολο των μετοχών στη Verlipack Holding I.

139 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως προκύπτει από τη δικογραφία (βλ., μεταξύ άλλων, σημεία 11 και 12 της προσβαλλομένης αποφάσεως, σημείο 23 του δικογράφου της προσφυγής και παραγράφους 6 και 7 της από 26 Ιουλίου 2001 επιστολής του Βασιλείου του Βελγίου προς την Επιτροπή), το 1996, η κατάσταση των εταιριών του ομίλου Verlipack ήταν τόσο ανησυχητική ώστε η είσοδος μιας ειδικής επιχειρήσεως στον τομέα της υάλου στο κεφάλαιό τους φαινόταν απαραίτητη για την οικονομική ανόρθωση του ομίλου. Εξάλλου, η ειδική αυτή επιχείρηση, εν προκειμένω η Heye, δεν επιθυμούσε να εισέλθει στο κεφάλαιο ενός ομίλου στο οποίο είχε συμμετοχή το Δημόσιο, πράγμα που, κατά την άποψη της Heye, «θα μπορούσε να αποτελέσει κίνδυνο ανατροπής της πλειοψηφίας σε περίπτωση συμμαχίας μεταξύ της Περιφέρειας της Βαλονίας και του ομίλου Beaulieu».

140 Η διαπίστωση αυτή, η οποία περιέχεται στο υπόμνημα της 25ης Μαΐου 1998, δεν αμφισβητείται, εξάλλου, από την προσφεύγουσα, η οποία αναφέρει, στο σημείο 22

της προσφυγής της, ότι «[ο] όμιλος Beaulieu έχει την αίσθηση ότι ο δημόσιος μέτοχος δεν είναι πλέον πρόθυμος να υποστηρίξει ενεργά τις τρεις εταιρίες Verlipack και ότι, χωρίς ριζικά μέτρα, οι εταιρίες βαδίζουν κατευθείαν προς πτώχευση. Ο όμιλος Beaulieu αναλαμβάνει τότε να οργανώσει μια επιχείρηση διασώσεως και αναζητεί προς τούτο στρατηγικούς εταίρους διαθέτοντες αναγνωρισμένη πείρα στην αγορά της υάλου. Ακριβώς σ' αυτό το πλαίσιο αρχίζουν οι διαπραγματεύσεις με [...] την Heye [...], έναν από τους κυριότερους κατασκευαστές υάλου της Γερμανίας».

- 141 Επιπλέον, από την από 26 Ιουλίου 2001 επιστολή του Βασιλείου του Βελγίου προς την Επιτροπή προκύπτει ότι «η Beaulieu και η Heye καθώς και η Περιφέρεια της Βαλονίας άρχισαν διαπραγματεύσεις προκειμένου να οργανώσουν τη μεταβίβαση του ομίλου Verlipack στην Heye και να θέσουν σε εφαρμογή μια νέα χρηματοδοτική δομή η οποία διαμορφώθηκε τον Απρίλιο του 1997» και ότι «[μ]ε συμφωνία μεταξύ της Beaulieu και της Heye αποφασίστηκε ότι οι μετοχές και οι ιδρυτικοί τίτλοι τους οποίους κατ[είχε] η Περιφέρεια της Βαλονίας στη Verlipack Ghlin και στη Verlipack Jumet θα εξαγορ[άζονταν] από τη Beaulieu πριν από οποιαδήποτε νέα παρέμβαση της Περιφέρειας της Βαλονίας».
- 142 Η Περιφέρεια της Βαλονίας μετέσχε, εξάλλου, ενεργά στην αναδιάρθρωση του ομίλου Verlipack που πραγματοποιήθηκε προκειμένου να περιοριστούν οι ζημιές που τον απειλούσαν. Όπως προκύπτει από τα σημεία 18 έως 22 της αποφάσεως 2001/856, η εν λόγω περιφέρεια χορήγησε, το 1997, στην Heye δύο δάνεια ύψους 250 εκατομμυρίων το καθένα, τα οποία χρηματοδότησαν την εισφορά σε κεφάλαιο της τελευταίας προς τη Verlipack ενόψει της εν λόγω αναδιρθρώσεως (βλ., επίσης, ως προς το ζήτημα αυτό, προμνησθείσα στη σκέψη 44 απόφαση της 3ης Ιουλίου 2003, Βέλγιο κατά Επιτροπής, σκέψεις 22 έως 24).
- 143 Δεύτερον, σ' αυτό το πλαίσιο των προμνησθεισών διαπραγματεύσεων και της συμφωνίας μεταξύ της Beaulieu και της Heye πρέπει, εξάλλου, να επισημανθούν επίσης και τα πλεονεκτήματα που παρασχέθηκαν στην προσφεύγουσα όσον αφορά την τιμή των μετοχών κατηγορίας Β και των ιδρυτικών τίτλων κατηγορίας Ι που αγόρασε καθώς και τον τρόπο πληρωμής τους.

- 144 Έτσι, καταρχάς, ενώ, σύμφωνα με τη σύμβαση της 30ής Απριλίου 1985, στην οποία προσχώρησε με το τροποποιητικό της 18ης Νοεμβρίου 1987, η προσφεύγουσα έπρεπε να καταβάλει την συμφωνηθείσα τιμή κατά τις καταληκτικές ημερομηνίες των διαφόρων δόσεων, με τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996 παρασχέθηκε στην προσφεύγουσα η δυνατότητα να μεταθέσει την πληρωμή της τιμής των εν λόγω μετοχών και ιδρυτικών τίτλων στις 31 Δεκεμβρίου 2001, και τούτο ατόκως, παρά το γεγονός ότι απέκτησε αμέσως το σύνολο αυτών των μετοχών και ιδρυτικών τίτλων και μπόρεσε έτσι να διευκολύνει την αναδιάρθρωση της Verlipack.
- 145 Περαιτέρω, αντίθετα προς τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι η τιμή δεν ήταν διαπραγματεύσιμη και μολοντί έπρεπε να πληρώσει το ποσό των 142 140 000 BEF, που αντιστοιχούσε στο 100 % της ονομαστικής αξίας των εν λόγω μετοχών και ιδρυτικών τίτλων, εφαρμόστηκε προς όφελός της μείωση ύψους 28 428 000 BEF, καθόσον η καταβληθείσα τιμή αντιστοιχούσε στο 80 % της τιμής εκδόσεως σύμφωνα με το άρθρο 3 του βασιλικού διατάγματος του 1985, παρά την άμεση κτήση του δικαιώματος ιδιοκτησίας και του δικαιώματος να καταβάλει το ποσό των 113 712 000 BEF μόλις στις 31 Δεκεμβρίου 2001, και μάλιστα ατόκως.
- 146 Τέλος, η ανάλυση αυτή απορρέει και από την από 26 Ιουλίου 2001 επιστολή του Βασιλείου του Βελγίου προς την Επιτροπή, σύμφωνα με την οποία «ο όμιλος Beaulieu δέχθηκε την εξαγορά αυτών των μετοχών και ιδρυτικών τίτλων σε αντάλλαγμα ευνοϊκών όρων πληρωμής, ήτοι τετραετούς προθεσμίας άτοκης εξοφλήσεως προκειμένου να διευκολυνθεί η σχεδιαζόμενη αναδιάρθρωση υπό τη διεύθυνση της Heye σε συνεργασία με την Περιφέρεια της Βαλονίας».
- 147 Έτσι, η τελευταία παράγραφος του υπομνήματος της 25ης Μαΐου 1998, την οποία επικαλείται η προσφεύγουσα προς στήριξη του επιχειρήματος που αντλεί από την απουσία κάθε διαπραγματευτικού περιθωρίου κατά την εξαγορά των επιμάχων μετοχών και ιδρυτικών τίτλων με τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996, πρέπει να αναγνωσθεί υπό το φως του όλου πλαισίου της εν λόγω εξαγοράς που περιγράφηκε ανωτέρω, ειδικότερα δε της αποδεδειγμένης υπάρξεως διαπραγματεύσεων μεταξύ της Heye και της προσφεύγουσας που κατέληξαν σε συμφωνία και της αποδοχής, εκ μέρους της τελευταίας, της εν λόγω εξαγοράς υπό τους προαναφερθέντες όρους, και δεν μπορεί, συνεπώς, να εκληφθεί ως καταδεικνύουσα εξαναγκασμό της προσφεύγουσας εκ μέρους της Περιφέρειας της Βαλονίας.

- 148 Εξάλλου, οι επόμενες παράγραφοι του εν λόγω υπομνήματος της 25ης Μαΐου 1998 επιβεβαιώνουν την ανάλυση αυτή, καθόσον αναφέρονται ρητώς στην ανάγκη, προς ανόρθωση της καταστάσεως της Verlipack, μεταβιβάσεως του ελέγχου του ομίλου στην Heye ώστε να μπορεί να εξασφαλιστεί η πλειοψηφία του νέου επενδυτή στην εν λόγω εταιρία holding, πράγμα που ανταποκρινόταν μάλλον στη δεδηλωμένη βούληση της προσφεύγουσας να αναμιχθεί η Heye στην οικονομική ανόρθωση του ομίλου Verlipack.
- 149 Επομένως, λαμβανομένων υπόψη της υποχρεώσεως εξαγοράς των μετοχών κατηγορίας Β και των ιδρυτικών τίτλων κατηγορίας Ι την οποία ανέλαβε η προσφεύγουσα με το τροποποιητικό της 18ης Νοεμβρίου 1987 καθώς και της προηγηθείσας της εν λόγω εξαγοράς συμφωνίας μεταξύ του ομίλου Beaulieu και της Heye και των εξ αυτής απορρεόντων πλεονεκτημάτων, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι εξαναγκάστηκε από τις αρχές της Περιφέρειας της Βαλονίας να προβεί στην εξαγορά αυτή πρέπει να απορριφθεί.
- 150 Δεύτερον, πρέπει να εξεταστεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η τιμή των επιμάχων μετοχών και ιδρυτικών τίτλων, που είχαν μηδενική —αν όχι αρνητική— αξία, υπερεκτιμήθηκε με τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996 και ότι το τροποποιητικό της 20ής Νοεμβρίου 1998 είχε ως αντικείμενο την προσαρμογή της τιμής που καθορίζεται σ' αυτό ώστε αυτή να ευθυγραμμιστεί με εκείνη που κατέβαλε τέσσερις μήνες αργότερα η Verlipack Holding Ι ή, κατά την προσφεύγουσα, η Heye με τη σύμβαση της 9ης Απριλίου 1997 στο πλαίσιο ανάλογης υποχρεώσεως αγοράς για μετοχές των οποίων η τιμή είχε καθοριστεί σε συνάρτηση προς την πραγματική τους αξία και όχι προς την ονομαστική τους αξία.
- 151 Πρώτον, όσον αφορά την υπερεκτίμηση της τιμής που καθορίστηκε με τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996, πρέπει να υπομνησθεί ότι η προσφεύγουσα, αφενός, δέχθηκε, προσχωρώντας, με το τροποποιητικό της 18ης Νοεμβρίου 1987, στη σύμβαση της 30ής Απριλίου 1985, να προβεί στην εξαγορά των μετοχών κατηγορίας Β και των ιδρυτικών τίτλων κατηγορίας Ι που κατείχε η SNRSN στη Verlipack σύμφωνα με το εκεί προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα και στην εκεί προβλεπόμενη τιμή και, αφετέρου, γνώριζε ότι, σύμφωνα με το βασιλικό διάταγμα του 1985, περί του οποίου γινόταν ειδική μνεία στο άρθρο 4, στοιχείο f, τελευταίο εδάφιο, της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985, η τιμή των προνομιούχων μετοχών άνευ ψήφου δεν μπορούσε να είναι κατώτερη του 80 % της τιμής εκδόσεώς τους.

- 152 Εξάλλου, από την επιστολή της 11ης Ιανουαρίου 2001, η οποία πρωτοκολλήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2001 και παρατίθεται στη σκέψη 97 της παρούσας αποφάσεως, προκύπτει ότι οι αρχές της Περιφέρειας της Βαλονίας ανέφεραν εγγράφως στην Επιτροπή ότι η τιμή των 113712000 BEF αντιπροσώπευε, κατ' εφαρμογήν του βασιλικού διατάγματος του 1985, το 80 % της αξίας αυτών των μετοχών και ιδρυτικών τίτλων βάσει της τιμής εκδόσεώς τους.
- 153 Επίσης, από την από 26 Ιουλίου 2001 επιστολή του Βασιλείου του Βελγίου προς την Επιτροπή προκύπτει ότι οι βελγικές αρχές, απαντώντας στην άποψη της Επιτροπής ότι «η υποχρέωση καθορισμού τιμής ίσης προς το 80 % της τιμής εκδόσεως αποτελεί υποχρέωση εκ του νόμου η οποία επιβάλλεται αδιακρίτως σε όλους όσοι επιθυμούν να αγοράσουν προνομιούχες μετοχές αυτού του είδους», ανέφεραν ότι είχαν ήδη λάβει υπόψη τους ότι το βασιλικό διάταγμα του 1985 δεν επέβαλλε τους όρους υπό τους οποίους έπρεπε να πραγματοποιηθεί η πληρωμή και ότι οι ιδιαίτεροι συμφωνηθέντες όροι δικαιολογούνταν από το επιπλέον κόστος που συνεπαγόταν για τον όμιλο Beaulieu η εφαρμογή της βελγικής νομοθεσίας.
- 154 Έτσι, οι βελγικές αρχές επιβεβαίωσαν μεν, όπως προκύπτει από τα σημεία 77 έως 79 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι εν λόγω μετοχές και ιδρυτικοί τίτλοι πληρώθηκαν σε τιμή η οποία δεν αντιστοιχούσε, κατά τη γνώμη τους, στην οικονομική πραγματικότητα, δικαιολόγησαν ωστόσο την τιμή αυτή βάσει του βασιλικού διατάγματος του 1985 που ίσχυε για όλες της πράξεις αγοράς του είδους της επίδικης πράξεως στην υπό κρίση υπόθεση και υπογράμμισαν, με τις μνημονευθείσες στις σκέψεις 152 και 153 της παρούσας αποφάσεως επιστολές της 11ης Ιανουαρίου και της 26ης Ιουλίου 2001, ότι αντιστάθμισαν το επιπλέον αυτό κόστος χορηγώντας ευνοϊκούς όρους πληρωμής, ήτοι την εκ μέρους της προσφεύγουσας άτοκη εξόφληση τέσσερα έτη μετά τη μεταβίβαση της κυριότητας, καθώς και την αποδοχή της τιμής αυτής εκ μέρους του ομίλου Beaulieu.
- 155 Εξάλλου, από τα σημεία 10 και 13 της αποφάσεως περί κινήσεως της επίσημης διαδικασίας έρευνας προκύπτει ότι το ύψος του ενεργητικού υπερέβαινε το ποσό των χρεών, καθόσον το ενεργητικό, που αποτελούνταν από τις τρεις εγκαταστάσεις εκμεταλλεύσεως (Ghlin, Jumet και Mol), εκτιμάτο σε 515 εκατομμύρια BEF και τα χρέη σε περισσότερα από 362,8 εκατομμύρια BEF.

- 156 Πρέπει να παρατηρηθεί, τέλος, ότι από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι η προσφεύγουσα αμφισβήτησε, στο πλαίσιο κάποιας ένδικης εθνικής διαδικασίας, είτε την υποχρέωσή της να καταβάλει την τιμή των εν λόγω μετοχών και ιδρυτικών τίτλων που μνημονευόταν στη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996 την οποία, εξάλλου, αποδέχθηκε, είτε τη δυνατότητα εφαρμογής του βασιλικού διατάγματος του 1985.
- 157 Δεύτερον, όσον αφορά το αντικείμενο του τροποποιητικού της 20ής Νοεμβρίου 1998, πρέπει να παρατηρηθεί ότι το τροποποιητικό αυτό προβλέπει ως λόγους αποσβέσεως της οφειλής είτε τη δι' εμβάσματος πληρωμή του ποσού των 113 712 000 BEF, είτε τη μεταβίβαση 9 704 μετοχών του κεφαλαίου της εταιρίας Verlipack Holding II.
- 158 Συνεπώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, ορίζοντας ότι η απαίτηση μπορούσε να αποσβεσθεί όχι μόνο με την κατάβολή ποσού 113 712 000 BEF, αλλά και με τη μεταβίβαση 9 704 μετοχών μηδενικής αξίας, το τροποποιητικό της 20ής Νοεμβρίου 1998 δεν μπορούσε να έχει ως αντικείμενο την προσαρμογή της συμφωνηθείσας με τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996 τιμής στην τιμή που καθορίστηκε με τη σύμβαση της 9ης Απριλίου 1997, εφόσον, σύμφωνα με το ίδιο το κείμενό του, απλώς προσέθετε τη δυνατότητα αποσβέσεως της οφειλής διά της μεταβιβάσεως μετοχών μηδενικής αξίας.
- 159 Κατά τα λοιπά, αν υπήρχε βούληση αναπροσαρμογής της τιμής, εύλογο είναι να θεωρηθεί, αφενός, ότι θα είχε προβλεφθεί επίσης μείωση της τιμής που έπρεπε να πληρωθεί με έμβασμα και, αφετέρου, ότι ένα τέτοιο τροποποιητικό δεν θα είχε συνομολογηθεί στις 20 Νοεμβρίου 1998, ήτοι είκοσι περίπου μήνες μετά την υπογραφή της συμβάσεως της 9ης Απριλίου 1997 μεταξύ της Περιφέρειας της Βαλονίας και της Verlipack Holding I (που ανήκε στην Heye), ημερομηνία κατά την οποία, εξάλλου, όπως προκύπτει από το σημείο 75 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η εταιρία Verlipack Holding II βρισκόταν σε κατάσταση παύσεως των πληρωμών. Πράγματι, με απόφαση της 31ης Μαΐου 1999, το tribunal de commerce de Mons διαπίστωσε ότι η Verlipack Holding II είχε παύσει τις πληρωμές της τον Ιούνιο του 1998.

- 160 Επομένως, το επιχείρημα που αντλεί η προσφεύγουσα από το ότι, το 1996, η πραγματική αξία των μετοχών ήταν μηδενική, αν όχι αρνητική, και το ότι το τροποποιητικό της 20ής Νοεμβρίου 1998 είχε ως αντικείμενο την προσαρμογή της τιμής που είχε καθοριστεί με τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996 στην τιμή που καθορίστηκε με τη σύμβαση της 9ης Απριλίου 1997 δεν μπορεί να γίνει δεκτό.
- 161 Από το σύνολο των ανωτέρω προκύπτει ότι το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου σκέλους, που στηρίζεται στον ισχυρισμό ότι, αν χορηγήθηκε πλεονέκτημα, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να θεωρηθεί ως η ωφεληθείσα επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 162 Προς στήριξη αυτού του σκέλους, η προσφεύγουσα επικαλείται την απόφαση 2001/856, ιδίως τα σημεία 109 και 110, όπου η Επιτροπή αναφέρει ότι ο αποδέκτης μιας ενισχύσεως, που θα πρέπει ενδεχομένως να την επιστρέψει, δεν είναι απαραίτητα η επιχείρηση στην οποία οι δημόσιες αρχές χορήγησαν άμεσα τα κεφάλαια, αλλά αυτή η οποία πράγματι την καρπώθηκε. Σύμφωνα με το σημείο 110 της αποφάσεως 2001/856, αυτό επιβεβαιώνεται από τη νομολογία του Δικαστηρίου, η οποία διακρίνει μεταξύ, αφενός, των επιχειρήσεων οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν απλώς ως όχημα για τη μεταφορά κεφαλαίων και, αφετέρου, αυτών οι οποίες αποκόμισαν από τα εν λόγω κεφάλαια κέρδος με αποτέλεσμα να αποκτήσουν την ιδιότητα του αποδέκτη. Όμως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει και πάλι ότι διατήρησε επί μικρό χρονικό διάστημα στην κατοχή της τις μετοχές, τις οποίες εξαναγκάστηκε να αγοράσει και τις οποίες δεν είχε την πρόθεση να διατηρήσει. Όπως προκύπτει από το από 25 Μαΐου 1998 υπόμνημα της Περιφέρειας της Βαλονίας προς την Επιτροπή, η δι' εξαναγκασμού αγορά των μετοχών αυτών έπρεπε να αντιμετωπιστεί λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η Heye επρόκειτο να αποκτήσει τον έλεγχο του ομίλου Verlipack, οπότε οι εν λόγω μετοχές τοποθετήθηκαν στην εταιρία Verlipack Holding I και κατέληξαν εμμέσως στα χέρια της Heye.

- 163 Η προσφεύγουσα φρονεί, συνεπώς, ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ωφεληθείσα κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ.
- 164 Επομένως, η προσβαλλόμενη απόφαση, στο μέτρο που θεωρεί την προσφεύγουσα ως αποδέκτη κρατικής ενισχύσεως, αντιβαίνει τόσο στο άρθρο 87, παράγραφος 1, ΕΚ όσο και στις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 7 και 13 του κανονισμού 659/1999.
- 165 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη αυτού του σκέλους του λόγου ακυρώσεως.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 166 Καταρχάς, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, στον βαθμό που το επιχείρημα της προσφεύγουσας στηρίζεται στον υποτιθέμενο εξαναγκασμό της κατά την εξαγορά, με τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996, των 14 214 μετοχών κατηγορίας Β και ιδρυτικών τίτλων κατηγορίας Ι, πρέπει να απορριφθεί για τους λόγους που εκτίθενται στις σκέψεις 129 έως 149 της παρούσας αποφάσεως.
- 167 Δεύτερον, το επιχείρημα της προσφεύγουσας, έστω και αν δεν θεωρηθεί ότι στηρίζεται στην εξ λόγω δι' εξαναγκασμού εξαγορά, δεν μπορεί να γίνει δεκτό.
- 168 Πράγματι, όπως διαπιστώθηκε στις σκέψεις 131 έως 149 της παρούσας αποφάσεως, η προσφεύγουσα, δυνάμει δεσμεύσεως την οποία ανέλαβε η Adsum στο πλαίσιο της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985 στην οποία η προσφεύγουσα προσχώρησε με

το τροποποιητικό της 18ης Νοεμβρίου 1987 και το περιεχόμενο της οποίας επανελήφθη στο πλαίσιο της συμβάσεως της 18ης Δεκεμβρίου 1996, δέχθηκε να εξαγοράσει τις μετοχές κατηγορίας Β και τους ιδρυτικούς τίτλους κατηγορίας Ι που κατείχε η Περιφέρεια της Βαλονίας στο κεφάλαιο της SA Verlipack Jumet και της SA Verlipack Ghlin αντί ποσού 113 712 000 BEF.

- 169 Έτσι, η Περιφέρεια της Βαλονίας, που είχε συνεπώς βεβαία και ρευστοποιήσιμη απαίτηση ύψους 113 712 000 BEF έναντι της προσφεύγουσας, παραιτήθηκε αναγκαστικά, στις 20 Νοεμβρίου 1998, από την απαίτηση αυτή λαμβάνοντας ως αντάλλαγμα μηδενικής αξίας κατά την ημερομηνία αυτή μετοχές στο κεφάλαιο εταιρίας, πράγμα που η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί. Όμως, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι, κατόπιν αυτής της αφέσεως χρέους, τον Νοέμβριο του 1998, μετέφερε το ποσό αυτό στο κεφάλαιο της Verlipack Holding II ή στο κεφάλαιο άλλης εταιρίας που ωφελήθηκε έτσι από την άφεση χρέους, και, συνεπώς, το ποσό αυτό παρέμεινε στην περιουσία της προσφεύγουσας.
- 170 Δικαίως, συνεπώς, η Επιτροπή θεώρησε ότι η προσφεύγουσα ωφελήθηκε από μεταφορά δημοσίων πόρων προς αυτήν.
- 171 Επομένως, το δεύτερο σκέλος αυτού του λόγου ακυρώσεως είναι απορριπτέο.

Επί του τρίτου σκέλους, που αφορά τη βλάβη του ανταγωνισμού και τον επηρεασμό του ενδοκοινοτικού εμπορίου

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 172 Η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι, στα σημεία 70 έως 72 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή είναι πολύ λακωνική στην ανάλυση των δύο προϋποθέσεων

που συνίστανται στη βλάβη του ανταγωνισμού και στον επηρεασμό του ενδοκοινοτικού εμπορίου, καθόσον περιορίζεται να αναφέρει ότι οι προϋποθέσεις αυτές πληρούνται δεδομένου ότι ο όμιλος Beaulieu αποτελεί επιχείρηση πρώτου μεγέθους στην αγορά των υφαντουργικών προϊόντων και εξάγει μεγάλο μέρος της παραγωγής του.

173 Αυτό σημαίνει τελικά ότι, για επιχειρήσεις όπως ο όμιλος Beaulieu, η Επιτροπή απαλλάσσεται από την υποχρέωση να αποδείξει ότι πληρούνται οι δύο αυτές προϋποθέσεις. Όμως, κατά την προσφεύγουσα, πρώτον, η υπόθεση την αφορά ως μέτοχο των εταιριών Verlipack και όχι ως παραγωγό υφαντουργικών προϊόντων, το δε γεγονός ότι εξαναγκάστηκε να αγοράσει μετοχές ενός ομίλου παραγωγής υάλου συσκευασίας και να τις τοποθετήσει σε εταιρία holding ελεγχόμενη από άλλον επιχειρηματία στην αγορά αυτή μικρή σχέση έχει με την υφαντουργική δραστηριότητα του ομίλου Beaulieu. Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, εφόσον η ενίσχυση αφορά αγορά διαφορετική από εκείνη στην οποία προκαλείται η στρέβλωση του ανταγωνισμού, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι εσφαλμένη στο μέτρο που, προκειμένου για τις δύο προϋποθέσεις του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ, αναφέρεται αποκλειστικά και μόνο στη θέση του ομίλου Beaulieu στην αγορά υφαντουργικών προϊόντων. Δεύτερον, το γεγονός ότι αφαιρέσε πόρους από την περιουσία της για να τους τοποθετήσει στη Verlipack αποτέλεσε τροχοπέδη και όχι ενίσχυση της δραστηριότητάς της στον υφαντουργικό τομέα, ιδίως καθόσον η ζημία από την επένδυση αυτή ήταν σημαντική.

174 Η Επιτροπή, απαιτώντας την επιστροφή του ποσού που μνημονεύει η προσβαλλόμενη απόφαση, κάθε άλλο παρά εξαλείφει τη στρέβλωση του ανταγωνισμού και τιμωρεί τον όμιλο Beaulieu, ενώ ο ίδιος ο δημόσιος τομέας αναγνώρισε ότι η τιμή που κατέβαλε η προσφεύγουσα για τις μετοχές ήταν δυσανάλογη και ότι η Περιφέρεια της Βαλονίας διόρθωσε την αντιπαροχή με το τροποποιητικό της 20ής Νοεμβρίου 1998. Εξάλλου, μόνο προσωρινά διατήρησε η προσφεύγουσα στην κατοχή της τις μετοχές στο πλαίσιο της Verlipack Holding I χωρίς να αποκομίσει κανένα χρηματικό ή οικονομικό όφελος. Ακόμα και αν υποθεθεί ότι η προσφεύγουσα έλαβε τις μετοχές αυτές δωρεάν, θεωρεί ότι η δωρεά αυτή ουδόλως επηρέασε τον ανταγωνισμό στην αγορά των υφαντουργικών προϊόντων.

175 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη αυτού του σκέλους του λόγου ακυρώσεως.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

176 Προκαταρκτικώς, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, με το σκέλος αυτό, η προσφεύγουσα βάλλει, αφενός, κατά της αναλύσεως στην οποία προέβη η Επιτροπή όσον αφορά τη διαπίστωση στην προκειμένη περίπτωση των προϋποθέσεων της στρεβλώσεως του ανταγωνισμού και του επηρεασμού των συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών, τις οποίες προβλέπει το άρθρο 87, παράγραφος 1, ΕΚ, και, αφετέρου, κατά της καθ' υπόθεση συνοπτικής αιτιολογίας την οποία περιέχει η προσβαλλόμενη απόφαση όσον αφορά τις δύο αυτές προϋποθέσεις, αιτιολογίας η οποία αποτελεί το αντικείμενο και του τέταρτου λόγου ακυρώσεως και θα εξεταστεί, συνεπώς, στο πλαίσιο αυτού του λόγου.

177 Καταρχάς, όσον αφορά την προϋπόθεση της στρεβλώσεως του ανταγωνισμού, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, οι ενισχύσεις που αποβλέπουν στο να απαλλάξουν μια επιχείρηση από τις δαπάνες στις οποίες θα έπρεπε να υποβληθεί η ίδια στο πλαίσιο της τρέχουσας διαχειρίσεώς της ή των συνήθων δραστηριοτήτων της νοθεύουν, καταρχήν, τους όρους του ανταγωνισμού (βλ. αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουνίου 1995, T-459/93, Siemens κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1675, σκέψεις 48 και 77 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και της 30ής Απριλίου 1998, T-214/95, Vlaamse Gewest κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-717, σκέψη 43).

178 Πρέπει, επίσης, να υπομνησθεί ότι, αφ' ης στιγμής η δημόσια αρχή ευνοεί μια εταιρία δρώσα σε τομέα χαρακτηριζόμενο από έντονο ανταγωνισμό, χορηγώντας της πλεονέκτημα, υπάρχει στρέβλωση του ανταγωνισμού ή κίνδυνος στρεβλώσεως (προμνησθείσα στη σκέψη 177 απόφαση Vlaamse Gewest κατά Επιτροπής, σκέψη 46).

- 179 Έν προκειμένω, όπως διαπιστώθηκε στο πλαίσιο της εξετάσεως του πρώτου και του δευτέρου σκέλους αυτού του λόγου ακυρώσεως, η Περιφέρεια της Βαλονίας παραιτήθηκε από απαίτησή της ύψους 113 712 000 BEF έναντι της προσφεύγουσας, η οποία ασκεί τη δραστηριότητά της σε έναν τομέα, τον τομέα των υφαντουργικών προϊόντων, απολύτως ανοικτό στον ανταγωνισμό.
- 180 Δικαιώς, συνεπώς, θεώρησε η Επιτροπή, στο σημείο 71 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επίμαχη ενίσχυση νόθευε ή απειλούσε να νοθεύσει τον ανταγωνισμό.
- 181 Όσον αφορά την προϋπόθεση του επηρεασμού των συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι, όταν μια οικονομική ενίσχυση χορηγούμενη από το κράτος μέλος ενισχύει τη θέση μιας επιχειρήσεως σε σχέση με άλλες ανταγωνίστριες επιχειρήσεις στα πλαίσια των ενδοκοινοτικών συναλλαγών, πρέπει να θεωρείται ότι οι συναλλαγές αυτές επηρεάζονται από την ενίσχυση (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Σεπτεμβρίου 1980, 730/79, Philip Morris κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 13, σκέψη 11, και της 17ης Ιουνίου 1999, C-75/97, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-3671, σκέψη 47· προμνησθείσα στη σκέψη 177 απόφαση Vlaamse Gewest κατά Επιτροπής, σκέψη 50· απόφαση της 11ης Ιουλίου 2002, T-152/99, HAMSA κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-3049, σκέψη 220, και προμνησθείσα στη σκέψη 83 απόφαση Fleuren Compost κατά Επιτροπής, σκέψη 57).
- 182 Έν προκειμένω, η Επιτροπή κατάρτισε, στο σημείο 70 της προσβαλλομένης αποφάσεως, πίνακα, μη αμφισβητούμενο από την προσφεύγουσα, από τον οποίο προκύπτει ότι, στον τομέα των ταπήτων και των άλλων υφαντουργικών ειδών επικαλύψεως δαπέδων, υπάρχουν πολλές συναλλαγές μεταξύ του Βελγίου και του υπόλοιπου κόσμου, καθόσον, το 1998, το Βέλγιο πραγματοποίησε εξαγωγές αξίας 2 009 560 000,84 ευρώ και εισαγωγές αξίας 211 659 000,19 ευρώ.
- 183 Επιπλέον, από το σημείο 71 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ειδικότερα δε από την υποσημείωση 17, προκύπτει ότι η προσφεύγουσα είναι ο μεγαλύτερος κατασκευαστής ταπήτων στην Ευρώπη και εξάγει το 98 % της παραγωγής της.

Εξάλλου, η Επιτροπή ανέφερε ότι, κατά τα έτη 1997, 1998 και 1999, οι πωλήσεις της προσφεύγουσας ανήλθαν αντιστοίχως σε 4 379 764 000 BEF, 5 182 220 000 BEF και 4 821 857 000 BEF.

- 184 Τέλος, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι οι προϋποθέσεις του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ δεν πληρούνται εν προκειμένω, εφόσον η επίδικη ενίσχυση χορηγήθηκε στο πλαίσιο αγοράς διαφορετικής από εκείνη στην οποία σημειώθηκε η στρέβλωση του ανταγωνισμού, δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Πράγματι, σύμφωνα με την προσβαλλόμενη απόφαση, η διαδικασία της επίδικης κρατικής ενισχύσεως αφορούσε τον όμιλο Beaulieu του οποίου, όπως προκύπτει από το σημείο 22 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ηγείται η προσφεύγουσα. Η χορηγηθείσα ενίσχυση ύψους 113 712 000 BEF, η οποία, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 169 της παρούσας αποφάσεως, δεν μεταφέρθηκε 'στο κεφάλαιο της Verlipack Holding II ή στο κεφάλαιο άλλης εταιρίας του τομέα της υάλου, παρέμεινε στην περιουσία του ομίλου Beaulieu. Συνεπώς, η ενίσχυση αυτή χρησιμοποιήθηκε στον τομέα δραστηριότητας στον οποίο δρα ο όμιλος Beaulieu, δηλαδή στον τομέα της υφαντουργίας. Επομένως, η ενίσχυση που έλαβε η προσφεύγουσα αποτέλεσε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην αγορά των υφαντουργικών προϊόντων.
- 185 Επομένως, το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως δεν μπορεί να γίνει δεκτό και ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και την παράβαση του άρθρου 14 του κανονισμού 659/1999

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 186 Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι, κατά τη νομολογία, οι πράξεις των κοινοτικών οργάνων δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα όρια του καταλλήλου και του αναγκαίου μέτρου για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού (απόφαση του Δικαστηρίου της

17ης Μαΐου 1984, 15/83, Denkvit Nederland, Συλλογή 1984, σ. 2171· απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Νοεμβρίου 2001, T-9/98, Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-3367) και ότι η αρχή αυτή εμπεριέχεται στο άρθρο 14 του κανονισμού 659/1999, που προβλέπει ότι η Επιτροπή δεν απαιτεί ανάκτηση της ενισχύσεως εάν αυτό αντίκειται σε κάποια γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου.

187 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι απέδειξε ότι η δι' εξαναγκασμού εξαγορά των επιδικών μετοχών και ιδρυτικών τίτλων των εταιριών Verlipack δεν της προσπόρισε κανένα οικονομικό ή άλλης φύσεως όφελος κατά την έννοια του άρθρου 87 ΕΚ, οπότε το να υποχρεωθεί να επιστρέψει ανύπαρκτη ενίσχυση αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας.

188 Εξάλλου, έστω και αν υποθεθεί ότι χορηγήθηκε κρατική ενίσχυση η οποία την ευνοούσε, το υποτιθέμενο χορηγηθέν πλεονέκτημα δεν μπορεί να χαρακτηριστεί με τους συνήθεις όρους. Συγκεκριμένα, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, υποτίθεται ότι το ύψος της λειτουργικής ενισχύσεως την οποία έλαβε μια επιχείρηση αντιστοιχεί, κατ' ουσίαν, στην παρεμπόδιση του ανταγωνισμού στον δικό της τομέα δραστηριότητας. Όμως, εν προκειμένω, αφενός, δεν υπήρξε άμεση μεταφορά πόρων από τον δημόσιο προς τον ιδιωτικό τομέα και, αφετέρου, το πλεονέκτημα δεν αφορά τον δικό της παραδοσιακό τομέα δραστηριότητας. Θα ήταν, συνεπώς, εσφαλμένο να καθοριστεί η έκταση της στρεβλώσεως του ανταγωνισμού στην αγορά των υφαντουργικών προϊόντων αποκλειστικά βάσει της ονομαστικής αξίας των μετοχών που αγόρασε η προσφεύγουσα σε όμιλο παραγωγής υάλου συσκευασίας. Κατά την προσφεύγουσα, από το σύνολο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως προκύπτει ότι η ονομαστική αξία των μετοχών δεν μπορεί να αντιστοιχεί στην έκταση της φερομένης στρεβλώσεως του ανταγωνισμού στην αγορά των υφαντουργικών προϊόντων όχι μόνο διότι η αξία αυτή ήταν υπερβολικά υψηλή και ουδόλως αντιστοιχούσε στην πραγματική τους αξία, αλλά και διότι, ακόμα και αν υποθεθεί ότι η δι' εξαναγκασμού εξαγορά των μετοχών της προσπόρισε κάποιο όφελος, αυτό δεν μπορούσε να έχει ως συνέπεια τη νόθευση του ανταγωνισμού στην αγορά των υφαντουργικών προϊόντων, καθόσον η δωρεάν απόκτηση μετοχών στην αγορά της υάλου δεν συνεπαγόταν αυτομάτως λειτουργικό πλεονέκτημα στην εν λόγω αγορά των υφαντουργικών προϊόντων.

189 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η άποψη της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία η ανάκτηση της ονομαστικής αξίας των μετοχών που αγόρασε η προσφεύγουσα

ήταν απαραίτητη προς εξάλειψη της στρεβλώσεως του ανταγωνισμού αντίκειται στην οικονομική πραγματικότητα και, επομένως, η Επιτροπή, απαιτώντας την ανάκτηση αυτή, παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας καθώς και το άρθρο 14 του κανονισμού 659/1999.

190 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη αυτού του λόγου ακυρώσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 191 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 659/1999 και παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας απαιτώντας την ανάκτηση της ενισχύσεως παρά το γεγονός ότι η δι' εξαναγκασμού εξαγορά των μετοχών κατηγορίας Β και των ιδρυτικών τίτλων κατηγορίας Ι, δυνάμει της συμβάσεως της 18ης Δεκεμβρίου 1996, δεν της είχε αποφέρει κανένα οικονομικό όφελος, αρκεί να παρατηρηθεί ότι, στο μέτρο που η παράβαση αυτή στηρίζεται στο επιχείρημα περί του υποτιθέμενου εξαναγκασμού της προσφεύγουσας να προβεί στην εξαγορά αυτή, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί για τους λόγους που εκτίθενται στις σκέψεις 129 έως 149 της παρούσας αποφάσεως.
- 192 Ακόμα και αν υποθεθεί ότι το επιχείρημα της προσφεύγουσας δεν στηρίζεται στον εξαναγκασμό αυτό, αλλά σ' αυτή καθαυτήν την εκ μέρους της εξαγορά των μετοχών, και πάλι είναι απορριπτέο.
- 193 Πράγματι, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, εν προκειμένω, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, ιδίως δε από τα σημεία 91 και 92 της αποφάσεως, η κρατική ενίσχυση συνίστατο στο ότι η Περιφέρεια της Βαλονίας παραιτήθηκε, στις 20 Νοεμβρίου 1998, από βέβαιη απαίτηση ύψους 113 712 000 BEF έναντι του

ομίλου Beaulieu λαμβάνοντας ως αντάλλαγμα 9 704 μετοχές της εταιρίας Verlipack Holding II οι οποίες, κατά την ημερομηνία της εκχωρήσεώς τους, τον Δεκέμβριο του 1998, ήταν άνευ αξίας, δεδομένου ότι το ενεργητικό της εταιρίας αυτής εκτιμήθηκε σε 1 BEF στις 11 Φεβρουαρίου 1999.

- 194 Η προσφεύγουσα εκκινεί, συνεπώς, από εσφαλμένη μείζονα πρόταση συλλογισμού όταν ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι η έκταση της στρεβλώσεως του ανταγωνισμού κακώς καθορίστηκε βάσει της ονομαστικής αξίας των μετοχών που απέκτησε το 1996, καθόσον δεν είναι αυτή η πράξη εκείνη που χαρακτηρίστηκε ως κρατική ενίσχυση, αλλά η άφεση, στις 20 Νοεμβρίου 1998, εκ μέρους της Περιφέρειας της Βαλονίας, βεβαίου και απαιτητού χρέους της προσφεύγουσας, ύψους 113 712 000 BEF, το οποίο η τελευταία ουδέποτε αμφισβήτησε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων.
- 195 Όμως, παραιτούμενο από μια τέτοια απαίτηση προς όφελος ιδιωτικής επιχειρήσεως, το Βασίλειο του Βελγίου προέβη στη χορήγηση ενισχύσεως ύψους 113 712 000 BEF από τον δημόσιο προς τον ιδιωτικό τομέα.
- 196 Το μέγεθος της στρεβλώσεως έπρεπε, συνεπώς, να εκτιμηθεί υπό το φως του ότι η Περιφέρεια της Βαλονίας είχε βεβαία και ρευστοποιήσιμη απαίτηση ύψους 113 712 000 BEF έναντι της προσφεύγουσας και αποφάσισε να μην την εισπράξει.
- 197 Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη την άφεση χρέους αυτού του ύψους απαίτησε η Επιτροπή, στο σημείο 111 της προσβαλλομένης αποφάσεως, την ανάκτηση της ενισχύσεως «[γ]ια να αποκατασταθούν οι οικονομικές συνθήκες που θα είχε να αντιμετωπίσει η επιχείρηση αν δεν της είχε χορηγηθεί η παράνομη ενίσχυση».
- 198 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η χορηγηθείσα ενίσχυση δεν είχε ως συνέπεια τη νόθευση του ανταγωνισμού στην αγορά των υφαντουργικών

προϊόντων, καθόσον η δωρεάν απόκτηση μετοχών στην αγορά της υάλου δεν συνεπαγόταν αυτομάτως την παροχή λειτουργικού πλεονεκτήματος στην εν λόγω αγορά των υφαντουργικών προϊόντων, αρκεί να υπομνησθεί ότι, όπως ήδη κρίθηκε στη σκέψη 184 της παρούσας αποφάσεως, η ενίσχυση την οποία έλαβε η προσφεύγουσα παρέμεινε στην περιουσία του ομίλου Beaulieu. και, συνεπώς, αποτέλεσε οικονομικό πλεονέκτημα στην αγορά των υφαντουργικών προϊόντων, οπότε η ενίσχυση αυτή, εφόσον μπορούσε να ενισχύσει τη θέση της αποδέκτριας επιχειρήσεως σε σχέση προς τις άλλες επιχειρήσεις και να της επιτρέψει να αυξήσει τις εξαγωγές της, αναγκαστικά ήταν ικανή να νοθεύσει τον ανταγωνισμό εντός της κοινής αγοράς και να επηρεάσει το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο.

199 Επομένως, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας και παρέβη το άρθρο 14 του κανονισμού 659/1999 λόγω του ότι ζήτησε την ανάκτηση της αξίας της ενισχύσεως που συνίστατο στην άφεση χρέους ύψους 113 712 000 BEF.

200 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως

201 Η προσφεύγουσα, η οποία χωρίζει τον λόγο αυτόν σε τρία σκέλη, προσάπτει στην Επιτροπή ότι παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, όπως αυτή διατυπώθηκε από το Δικαστήριο στην απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 1977, 117/76 και 16/77, Ruckdeschel κ.λπ. (Συλλογή τόμος 1977, σ. 531), πρώτον, εφαρμόζοντας δύο διαφορετικές μεθόδους εκτιμήσεως προς καθορισμό της αξίας των μετοχών και των ιδρυτικών τίτλων των εταιριών Verlipack, δεύτερον, προβαίνοντας στην εκτίμηση αυτή σε δύο διαφορετικά χρονικά σημεία και, τέλος, χρησιμοποιώντας το επιχείρημα περί του τελικού αποδέκτη της κρατικής ενισχύσεως με δύο διαφορετικούς τρόπους.

Επί του πρώτου σκέλους που συνίσταται στον ισχυρισμό ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως εφαρμόζοντας δύο διαφορετικές μεθόδους προς καθορισμό της αξίας των μετοχών και των ιδρυτικών τίτλων.

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 202 Η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι εφάρμοσε δύο διαφορετικές μεθόδους προκειμένου να καθορίσει την αξία των μετοχών και ιδρυτικών τίτλων των εταιριών Verlipack, μία στηριζόμενη στην τιμή εκδόσεώς τους (ονομαστική αξία, ήτοι 113 712 000 BEF, τιμή στην οποία η προσφεύγουσα υποχρεώθηκε να αγοράσει τις μετοχές και τους ιδρυτικούς τίτλους), και μια άλλη στηριζόμενη στην πραγματική αξία των μετοχών κατά τον χρόνο της μεταβιβάσεώς τους στην Περιφέρεια της Βαλονίας, η οποία, σύμφωνα με το σημείο 80 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ήταν τελικά μηδενική.
- 203 Όμως, στο πλαίσιο αυτών των δύο πράξεων, η Περιφέρεια της Βαλονίας και η προσφεύγουσα βρέθηκαν σε ουσιαστικά όμοιες καταστάσεις: αμφότερες εκχώρησαν ένα χαρτοφυλάκιο τίτλων των εταιριών Verlipack σε χρόνο κατά τον οποίο οι εταιρίες αυτές αντιμετώπιζαν οικονομικές δυσχέρειες, είτε αυτό συνέβη τον Δεκέμβριο του 1996, όταν οι εν λόγω μετοχές και ιδρυτικοί τίτλοι μεταβιβάστηκαν από την Περιφέρεια της Βαλονίας στην προσφεύγουσα, είτε τον Νοέμβριο του 1998, όταν η προσφεύγουσα εκχώρησε τις μετοχές στην Περιφέρεια της Βαλονίας. Όντως, τον Δεκέμβριο του 1996, οι Verlipack Jumet και Verlipack Ghlin ανακοίνωσαν εξαιρετικά σημαντικές ζημίες.
- 204 Επομένως, η προσφεύγουσα διερωτάται αν η Επιτροπή είχε λόγους να εφαρμόσει δύο διαφορετικές μεθόδους για να εκτιμήσει την αξία ενός χαρτοφυλακίου τίτλων ουσιαστικά ομοίων εταιριών, σε ημερομηνίες ασφαλώς μεν διαφορετικές, αλλά στο πλαίσιο πολύ παρεμφερών οικονομικών καταστάσεων.

- 205 Η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι η μόνη δικαιολογία την οποία παρέχει η Επιτροπή συνίσταται στο βασιλικό διάταγμα του 1985. Όμως, σύμφωνα με τη νομολογία που μνημονεύθηκε στη σκέψη 126 της παρούσας αποφάσεως, αυτή η άποψη είναι υπερβολικά τυπολατρική, αυστηρή και περιοριστική και δεν λαμβάνει υπόψη της το πραγματικό και οικονομικό πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως. Συγκεκριμένα, αφενός, η Περιφέρεια της Βαλονίας επανέλαβε πλειστάκις ότι η τιμή που κατέβαλε η προσφεύγουσα το 1996 ήταν υπερβολική και, αφετέρου, το 1997, η Περιφέρεια της Βαλονίας έλαβε υπόψη της, έναντι της Hege, την πραγματική αξία των μετοχών.
- 206 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη αυτού του σκέλους του λόγου ακυρώσεως.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 207 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η δυσμενής διάκριση συνίσταται, μεταξύ άλλων, στην αντιμετώπιση ομοίων καταστάσεων με διαφορετικό τρόπο, προς ζημία ορισμένων επιχειρηματιών σε σχέση με άλλους, χωρίς η διαφορετική αυτή μεταχείριση να δικαιολογείται από την ύπαρξη σχετικά σημαντικών αντικειμενικών διαφορών (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 1962, 17/61 και 20/61, Klöckner-Werke και Hoesch κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 787· της 15ης Ιανουαρίου 1985, 250/83, Finsider κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 131, σκέψη 8, και της 26ης Σεπτεμβρίου 2002, C-351/98, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-8031, σκέψη 57· απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουλίου 1999, T-106/96, Wirtschaftsvereinigung Stahl κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-2155, σκέψη 103).
- 208 Συναφώς, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η προσφεύγουσα, σύμφωνα με τους όρους της συμβάσεως της 30ής Απριλίου 1985 στην οποία η ίδια προσχώρησε δυνάμει του τροποποιητικού της 18ης Νοεμβρίου 1987, δέχθηκε να αναλάβει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση αυτή, της οποίας το άρθρο 10

προέβλεπε ακριβώς τους όρους της εξαγοράς των μετοχών κατηγορίας Β και των ιδρυτικών τίτλων κατηγορίας Ι, και ιδίως την τιμή. Η σύμβαση αυτή παρέπεμπε, εξάλλου, ρητώς στο βασιλικό διάταγμα του 1985, το οποίο καθορίζει, μεταξύ άλλων, τους αφορώντες την τιμή όρους της εξαγοράς τους.

- 209 Όπως προκύπτει από τα σημεία 77 και 78 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η τιμή που καθορίστηκε με τη σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996, σύμφωνα με το βασιλικό διάταγμα του 1985, αντιστοιχούσε στο 80 % της αξίας των προνομιούχων μετοχών άνευ ψήφου, η οποία καθοριζόταν στη σύμβαση της 30ής Απριλίου 1985. Βάσει της πράξεως αυτής, η προσφεύγουσα είχε βέβαιο και απαιτητό χρέος ύψους 113 712 000 BEF έναντι της Περιφέρειας της Βαλονίας.
- 210 Αντιθέτως, η αξία των μετοχών τις οποίες δέχθηκε η Περιφέρεια της Βαλονίας, με τροποποιητικό της 20ής Νοεμβρίου 1998, προς εξόφληση της απαιτήσεως των 113 712 000 BEF, όπως αυτή προκύπτει από τα σημεία 73 έως 76 και 80 της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεδομένου ότι δεν είχε καμία σχέση με το βασιλικό διάταγμα του 1985, έπρεπε να καθοριστεί βάσει των πραγματικής καταστάσεως κατά τον χρόνο καταρτίσεως του εν λόγω τροποποιητικού. Όμως, κατά τον χρόνο καταρτίσεως του τροποποιητικού της 20ής Νοεμβρίου 1998, η Verlipack Holding II, της οποίας οι μετοχές μεταβιβάστηκαν στην Περιφέρεια της Βαλονίας, βρισκόταν σε κατάσταση παύσεως των πληρωμών, η οποία αναγόταν, σύμφωνα με την απόφαση του tribunal de commerce de Mons της 31ης Μαΐου 1999, στον Ιούνιο του 1998, το δε ενεργητικό της εξετιμάτο σε 1 BEF. Συνεπώς, οι μετοχές αυτές, των οποίων η ονομαστική αξία ήταν 100 εκατομμύρια BEF, δεν είχαν πλέον, κατά τον χρόνο καταρτίσεως του τροποποιητικού της 20ής Νοεμβρίου 1998, καμία αξία, πράγμα το οποίο, άλλωστε, δεν αμφισβητεί η προσφεύγουσα. Επομένως, η Επιτροπή μπορούσε να εκτιμήσει το εν λόγω τροποποιητικό λαμβάνοντας υπόψη την πραγματική αξία των εν λόγω μετοχών.
- 211 Επομένως, εφόσον οι καταστάσεις δεν ήταν όμοιες, η Επιτροπή ουδόλως παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.
- 212 Το συμπέρασμα αυτό δεν ανατρέπεται από το επιχείρημα το οποίο η προσφεύγουσα αντλεί από τη σύγκριση της καταστάσεώς της με εκείνη της Heye στο

πλαίσιο της προβλέπουσας δυνατότητα εξαγοράς συμβάσεως της 9ης Απριλίου 1997, η οποία υπογράφηκε μεταξύ της Verlipack Holding I και της Περιφέρειας της Βαλονίας και με την οποία συμφωνήθηκε ότι «η τιμή κάθε μετοχής [θα αντιστοιχούσε] προς την αξία υπολογιζόμενη διαιρουμένου του καθαρού λογιστικού ενεργητικού [...] της SA Verlipack Holding II [...] διά του αριθμού των μετοχών που [είχε εκδώσει] η εν λόγω εταιρία».

213 Πράγματι, από τη σύμβαση αυτή δεν προκύπτει ότι οι μετοχές τις οποίες κατείχε η Περιφέρεια της Βαλονίας στο κεφάλαιο της Verlipack Holding II ήταν προνομιούχες μετοχές άνευ ψήφου κατά την έννοια του βασιλικού διατάγματος του 1985.

214 Εν πάση περιπτώσει, ακόμα και αν υποτεθεί ότι οι μετοχές που αποτέλεσαν το αντικείμενο της εν λόγω συμβάσεως ήταν συγκρίσιμες με εκείνες που αποτέλεσαν το αντικείμενο της εκχωρήσεως στο πλαίσιο της συμβάσεως της 18ης Δεκεμβρίου 1996, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως ορθώς υποστήριξε η Επιτροπή, η Περιφέρεια της Βαλονίας και όχι η Επιτροπή ήταν εκείνη που επιφύλαξε δυσμενή μεταχείριση στην προσφεύγουσα.

215 Συνεπώς, το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου σκέλους, που αφορά τον ισχυρισμό ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως προβαίνοντας στην εκτίμηση των μετοχών και των ιδρυτικών τίτλων σε διαφορά χρονικά σημεία

— Επιχειρήματα των διαδίκων

216 Κατά την προσφεύγουσα, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η αξία των μετοχών που αποτέλεσαν το αντικείμενο της δόσεως αντί καταβολής του

Δεκεμβρίου 1998 εκτιμήθηκε σε 0 BEF λόγω του ότι η αξία του ενεργητικού της Verlipack Holding II είχε μειωθεί στο 1 BEF στις 11 Φεβρουαρίου 1999. Η Επιτροπή, προκειμένου να καθορίσει την αξία των μετοχών που δόθηκαν αντί καταβολής στην Περιφέρεια της Βαλονίας, τοποθετήθηκε, συνεπώς, στον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως και έλαβε υπόψη της τη μεταγενέστερη εξέλιξη της συγκεκριμένης εταιρίας του ομίλου Verlipack μέχρι την πτώχευσή της. Αντιθέτως, προκειμένου για την αξία των μετοχών που αγοράστηκαν το 1996, η Επιτροπή έλαβε αποκλειστικά υπόψη της την ονομαστική αξία τους κατά τον χρόνο της αγοράς τους. Συνεπώς, στο σημείο 107 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή ουδόλως λαμβάνει υπόψη της την χρηματοοικονομική εξέλιξη των επιμάχων εταιριών ούτε την απόφαση 2001/856, από την οποία προκύπτει ότι, πριν από την είσοδο της Heye, η Verlipack δεν φαινόταν να βρίσκεται σε βιώσιμη κατάσταση. Η Επιτροπή παραβλέπει, εξάλλου, το τροποποιητικό της 20ής Νοεμβρίου 1998, σύμφωνα με το οποίο η απαίτηση της Περιφέρειας της Βαλονίας είχε ήδη αποσβεσθεί, κατά το αστικό δίκαιο, κατόπιν της δόσεως των μετοχών της Verlipack Holding II αντί καταβολής. Η εκ μέρους της Επιτροπής διάκριση μεταξύ των δύο αυτών καταστάσεων, η οποία οφείλεται στο ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη της τη χρηματοοικονομική εξέλιξη του ομίλου Verlipack στην πρώτη περίπτωση και όχι στη δεύτερη, δεν δικαιολογείται αντικειμενικά και συνιστά παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως.

217 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη αυτού του σκέλους του λόγου ακυρώσεως.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

218 Παρατηρείται ότι, με το δεύτερο σκέλος, η προσφεύγουσα επαναλαμβάνει, κατ' ουσίαν, τα επιχειρήματα τα οποία ήδη προέβαλε στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους όσον αφορά την αξία των εν λόγω μετοχών και ιδρυτικών τίτλων και επί των οποίων το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε με τις σκέψεις 207 έως 211 της παρούσας αποφάσεως.

219 Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, προκειμένου να καθορίσει το ύψος της ενισχύσεως που χορηγήθηκε στην προσφεύγουσα με το τροποποιητικό της 20ής

Νοεμβρίου 1998, η Επιτροπή ορθώς έλαβε υπόψη της τα πραγματικά περιστατικά όπως αυτά εμφανίζονταν κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο η Περιφέρεια της Βαλονίας δέχθηκε, προς εξόφληση χρέους βεβαίου και απαιτητού ύψους 113 712 000 ΒΕΕ, την παράδοση 9 704 μετοχών της εταιρίας Verlipack Holding II οι οποίες τότε, δηλαδή στις 20 Νοεμβρίου 1998, δεν είχαν καμία αξία.

220 Συνεπώς, το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου σκέλους, που αφορά τον ισχυρισμό ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως χρησιμοποιώντας με δύο διαφορετικούς τρόπους το επιχειρήμα περί του τελικού αποδέκτη της κρατικής ενισχύσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

221 Η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι, όπως προκύπτει από τα σημεία 109 και 110 της αποφάσεως 2001/856, η Heye δεν θεωρήθηκε ως ο τελικός αποδέκτης της ενισχύσεως. Ομοίως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ο τελικός αποδέκτης της ενισχύσεως καθόσον εκχώρησε σχεδόν αμέσως (στις 24 Ιανουαρίου 1997) το χαρτοφυλάκιο τίτλων που είχε αποκτήσει στις 18 Δεκεμβρίου 1996 στη Verlipack Holding I της οποίας το έλεγχο απέκτησε η Heye από τις 11 Απριλίου 1997. Συνεπώς, η προσφεύγουσα δεν καρπώθηκε πραγματικά την υποτιθέμενη κρατική ενίσχυση και η θέση της ήταν όμοια με αυτή της Heye στην απόφαση 2001/856. Αντιμετωπίζοντας τις δύο αυτές εταιρίες κατά τρόπο διαφορετικό, χωρίς να παράσχει καμία αντικειμενική δικαιολογία, η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.

222 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη αυτού του σκέλους του λόγου ακυρώσεως.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

223 Και με το τρίτο αυτό σκέλος, η προσφεύγουσα αμφισβητεί ότι υπήρξε ο αποδέκτης της ενισχύσεως και ισχυρίζεται, στηριζόμενη στα σημεία 109 και 110 της αποφάσεως 2001/856, ότι, όπως και η Heye, δεν μπόρεσε να χρησιμοποιήσει τις μετοχές και τους ιδρυτικούς τίτλους που τέθηκαν στη διάθεσή της στις 18 Δεκεμβρίου 1996 για άλλους σκοπούς πλην αυτού της άμεσης προωθήσεώς τους, μέσω της Verlipack Holding I, στις μονάδες παραγωγής της Verlipack, οπότε δεν καρπώθηκε την υποτιθέμενη κρατική ενίσχυση.

224 Πρώτον, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, μόνον η άφεση χρέους που προβλεπόταν από το τροποποιητικό της 20ής Νοεμβρίου 1998 θεωρήθηκε από την Επιτροπή ως συνιστώσα κρατική ενίσχυση και, κατά συνέπεια, το ζήτημα του χαρακτηρισμού ως κρατικής ενισχύσεως δεν μπορεί να αφορά την πράξη που εμπεριέχει η σύμβαση της 18ης Δεκεμβρίου 1996.

225 Δεύτερον πρέπει να παρατηρηθεί ότι, στο σημείο 108 της αποφάσεως 2001/856, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι «[ο]ι ρήτρες χρησιμοποίησης των δύο συμβάσεων [ήτοι ενός ομολογιακού και ενός κοινού δανείου] [όριζαν] ρητά ότι η Heye ανα[λάμβανε] τη δέσμευση i) να ανακεφαλαιοποιήσει τα εργοστάσια παραγωγής Ghlin και Jumet και ii) να χρηματοδοτήσει την πραγματοποίηση επενδύσεων στα τρία εργοστάσια της Verlipack, συμπεριλαμβανομένου του εργοστασίου Mol (Φλάνδρα)». Από αυτό συνάγεται ότι η Heye όφειλε, χάρη στους πόρους που εισέπραξε, να ανακεφαλαιοποιήσει τη Verlipack.

- 226 Αντιθέτως, καμία ρήτρα αυτού του είδους δεν περιλαμβάνεται στο τροποποιητικό της 20ής Νοεμβρίου 1998, ούτε, εξάλλου, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι προβλέφθηκε τέτοια ρήτρα μεταβιβάσεως των πόρων που τέθηκαν στη διάθεσή της, οπότε η κατάστασή της δεν είναι συγκρίσιμη με εκείνη της Heye. Επιπλέον, η προσφεύγουσα ουδόλως ισχυρίστηκε ότι, κατόπιν της εκ μέρους της Περιφέρειας της Βαλονίας αφέσεως του χρέους της, προέβη στην ανακεφαλαιοποίηση της Verlirack για ποσό ίσο προς την αποσβεσθείσα κατά τον τρόπο αυτόν οφειλή.
- 227 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το τρίτο σκέλος δεν μπορεί να γίνει δεκτό και ότι ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 228 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εμφανίζει κενά όσον αφορά την αιτιολογία, τουλάχιστον ως προς τέσσερα σημεία.
- 229 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη όσον αφορά τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή στηρίχθηκε αποκλειστικά στην ονομαστική αξία του χαρτοφυλακίου τίτλων το οποίο η προσφεύγουσα αγόρασε, χωρίς να λάβει υπόψη της το περίπλοκο πραγματικό πλαίσιο της υποθέσεως αυτής.

- 230 Δεύτερον, κατά την προσφεύγουσα, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν εξηγεί τους λόγους για τους οποίους στηρίζεται, αφενός, στην ημερομηνία εκδόσεώς της όσον αφορά την αξία των μετοχών που αποτέλεσαν το αντικείμενο της δόσεως αντί καταβολής (και των οποίων η αξία εκτιμάται σε 1 BEF) και, αφετέρου, στην ημερομηνία της δι' εξαναγκασμού εξαγοράς των μετοχών από την προσφεύγουσα στις 18 Δεκεμβρίου 1996, ήτοι στην ονομαστική τους αξία. Η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αιτιολογεί επαρκώς αυτή τη διαφορά.
- 231 Τρίτον, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αιτιολογεί τη διαφορά μεταχειρίσεως μεταξύ της προσφεύγουσας και της Hege στο σύνολο του φακέλου Verlipack. Όπως η Hege δεν θεωρήθηκε ως ο τελικός αποδέκτης της ενισχύσεως με την απόφαση 2001/856, έπρεπε να συμβεί το ίδιο και με την προσβαλλόμενη απόφαση και δεν έπρεπε να θεωρηθεί ως η επιχείρηση που καρπώθηκε πραγματικά το χαρτοφυλάκιο τίτλων το οποίο όντως μεν αγόρασε, όμως κατόπιν εξαναγκασμού. Η προσφεύγουσα αποκόμισε ενδεχομένως όφελος μόνον στον βαθμό που διατήρησε στην κατοχή της τους τίτλους αυτούς, ήτοι από τις 18 Δεκεμβρίου 1996 έως τις 11 Απριλίου 1997.
- 232 Τέλος, η προσφεύγουσα, παραπέμποντας στα μνημονευόμενα στις σκέψεις 172 έως 174 της παρούσας αποφάσεως, ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή παρέλειψε να εξηγήσει τον λόγο για τον οποίο η ενίσχυση, έστω και αν υποτεθεί ότι της χορηγήθηκε, νόθευσε τον ανταγωνισμό και επηρέασε τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές στην αγορά των υφαντουργικών προϊόντων.
- 233 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη αυτού του λόγου ακυρώσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 234 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η υποχρέωση αιτιολογήσεως, η οποία προβλέπεται από το άρθρο 253 ΕΚ, αποτελεί ουσιώδη τύπο που πρέπει να

διακρίνεται από το ζήτημα του βασίμου της αιτιολογίας, το οποίο ανάγεται στην ουσιαστική νομιμότητα της επίδικης πράξεως. Υπό το πρίσμα αυτό, η επιβαλλόμενη από το άρθρο 253 ΕΚ αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξεως και να εκθέτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο τη συλλογιστική της κοινοτικής αρχής που εκδίδει την πράξη, ώστε οι μεν ενδιαφερόμενοι να μπορούν να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου, το δε αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να μπορεί να ασκήσει τον έλεγχό του (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Μαρτίου 1985, 296/82 και 318/82, Κάτω Χώρες και Leeuwarder Papierwarenfabriek κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 809, σκέψη 19· προμνησθείσα στη σκέψη 83 απόφαση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, σκέψεις 63 και 67· απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2002, C-114/00, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-7657, σκέψη 62· προμνησθείσα στη σκέψη 83 απόφαση Fleuren Compost κατά Επιτροπής, σκέψη 119).

235 Εξάλλου, η υποχρέωση αυτή πρέπει να εκτιμάται αναλόγως των συγκεκριμένων περιστάσεων, και ιδίως του περιεχομένου της πράξεως, της φύσεως των προβαλλομένων λόγων και του συμφέροντος που έχουν ενδεχομένως προς παροχή διευκρινίσεων οι αποδέκτες ή άλλα πρόσωπα τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά. Δεν απαιτείται να διασαφηνίζει η αιτιολογία όλα τα ουσιαστικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ανταποκρίνεται στις επιταγές του άρθρου 253 ΕΚ πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει της διατυπώσεώς της, αλλά και του όλου πλαισίου της και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό αντικείμενο (βλ. προμνησθείσα στη σκέψη 234 απόφαση Ισπανία κατά Επιτροπής, σκέψη 63, και απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Ιανουαρίου 2003, C-334/99, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-1139, σκέψη 58 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

236 Εφαρμοζόμενη στον χαρακτηρισμό ενός μέτρου ως ενισχύσεως, η αρχή αυτή επιβάλλει να αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή θεωρεί ότι το επίμαχο μέτρο ενισχύσεως εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ (απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Απριλίου 1998, T-16/96, Cityflyer Express κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-757, σκέψη 66).

237 Βάσει αυτής της νομολογίας, δεν φαίνεται να παρέβη εν προκειμένω η Επιτροπή την υποχρέωση επαρκούς αιτιολογήσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως όσον αφορά τις τέσσερις αιτιάσεις της προσφεύγουσας.

238 Όσον αφορά, πρώτον, το γεγονός ότι η Επιτροπή στηρίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών κατηγορίας Β και των ιδρυτικών τίτλων κατηγορίας Ι τους οποίους η προσφεύγουσα εξαγόρασε το 1996, αρκεί η διαπίστωση ότι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 150 έως 156 της παρούσας αποφάσεως σχετικά με την αξία των εν λόγω μετοχών και ιδρυτικών τίτλων, η Επιτροπή εξέθεσε, στα σημεία 77 και 78 της προσβαλλομένης αποφάσεως, τους λόγους για τους οποίους στηρίχθηκε στην αξία αυτή. Συγκεκριμένα, τα δύο αυτά σημεία έχουν ως εξής:

«Το Βέλγιο ισχυρίζεται ότι η τιμή των 113 712 000 βελγικών φράγκων που ορίστηκε τον Δεκέμβριο του 1996 για τις προνομιούχες μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου και τα προνομιακά μερίδια που είχε μεταβιβάσει η Sowager στον όμιλο Beaulieu, δεν αντιστοιχούσε στην αξία τους. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, το Βέλγιο διατείνεται ότι επρόκειτο για “τιμή επιβεβλημένη από το βασιλικό διάταγμα της 7ης Μαΐου 1985”. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του βασιλικού διατάγματος, η τιμή εξαγοράς προνομιούχων μετοχών χωρίς δικαίωμα ψήφου “δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το 80 % της τιμής έκδοσης”. Η τιμή των 113 712 000 βελγικών φράγκων των μετοχών και των μεριδίων που εξαγοράστηκαν από τον όμιλο Beaulieu τον Δεκέμβριο 1996 αντιπροσώπευε, κατά την άποψη του Βελγίου, το 80 % της τιμής έκδοσής τους.

Όμως, η υποχρέωση καθορισμού τιμής ίσης προς το 80 % της τιμής έκδοσης είναι υποχρέωση που ορίζεται από το νόμο ο οποίος επιβάλλεται, αδιακρίτως, σε όλους όσους επιθυμούν να αγοράσουν αυτό το είδος προνομιούχων μετοχών.»

239 Στον βαθμό που το επιχείρημα της προσφεύγουσας άπτεται του ισχυρισμού ότι η Επιτροπή δεν αιτιολόγησε επαρκώς την προσβαλλόμενη απόφαση λόγω του ότι δεν εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους στηρίχθηκε αποκλειστικά στην ονομαστική αξία του χαρτοφυλακίου τίτλων το οποίο η προσφεύγουσα εξαγόρασε το 1996 χωρίς να λάβει υπόψη το περιπλοκότερο πραγματικό πλαίσιο της υποθέσεως αυτής, δηλαδή τον εξαναγκασμό τον οποίο υποτίθεται ότι υπέστη, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί για τους λόγους που μνημονεύονται στις σκέψεις 129 έως 149 της παρούσας αποφάσεως.

- 240 Επομένως, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι δεν αιτιολόγησε την προσβαλλόμενη απόφαση ως προς το σημείο αυτό.
- 241 Όσον αφορά, δεύτερον, την αιτίαση ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν εξηγεί τους λόγους για τους οποίους στηρίζεται στην ημερομηνία εκδόσεώς της όσον αφορά την αξία των μετοχών που δόθηκαν αντί καταβολής στην Περιφέρεια της Βαλονίας το 1998 και στην ημερομηνία της αναγκαστικής εξαγοράς των εν λόγω μετοχών και ιδρυτικών τίτλων εκ μέρους της προσφεύγουσας στις 18 Δεκεμβρίου 1996, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, όπως προκύπτει από την ανάλυση που περιέχεται στις σκέψεις 207 έως 211 και 218 έως 220 της παρούσας αποφάσεως, η Επιτροπή εξέθεσε επαρκώς, στα σημεία 77 έως 79 της προσβαλλομένης αποφάσεως, τους λόγους για τους οποίους, τον Δεκέμβριο του 1996, η απαίτηση της Περιφέρειας της Βαλονίας έναντι της προσφεύγουσας ανερχόταν σε 113 712 000 BEF. Το ίδιο ισχύει και όσον αφορά την αξία των μετοχών της Verlipack Holding II, καθόσον η Επιτροπή εξέθεσε, στα σημεία 73 έως 76 και 80 της προσβαλλομένης αποφάσεως, τους λόγους για τους οποίους, τον Νοέμβριο του 1998, οι μετοχές αυτές δεν είχαν καμία αξία.
- 242 Εξάλλου, αν, με το επιχείρημα αυτό, η προσφεύγουσα αμφισβητεί το βάσιμο της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως επικαλούμενη τον εξαναγκασμό τον οποίο υποτίθεται ότι υπέστη, το επιχείρημα αυτό είναι απορριπτέο για τους λόγους που μνημονεύονται στις σκέψεις 129 έως 149 της παρούσας αποφάσεως.
- 243 Όσον αφορά, τρίτον, τη φερόμενη έλλειψη αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως ως προς τη διαφορά μεταχειρίσεως μεταξύ της προσφεύγουσας και της Heye λόγω του ότι η προσφεύγουσα, σε αντίθεση προς την Heye, θεωρήθηκε ως η επιχείρηση που ήταν ο τελικός αποδέκτης της ενισχύσεως, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η Επιτροπή ανέφερε, στα σημεία 73, 80 και 91, τους λόγους για τους οποίους η προσφεύγουσα έπρεπε να θεωρηθεί ως η επιχείρηση η οποία καρπώθηκε την επίμαχη ενίσχυση.

- 244 Εξάλλου, η κατάσταση ήταν διαφορετική όσον αφορά την κρατική ενίσχυση που αποτέλεσε το αντικείμενο της αποφάσεως 2001/856. Πράγματι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 225 και 226 της παρούσας αποφάσεως, η Επιτροπή είχε διαπιστώσει, στο σημείο 108 αυτής της αποφάσεώς της, ότι η ενίσχυση θα χρησίμευσε στην ανακεφαλαιοποίηση των εργοστασίων παραγωγής του Ghlin και του Jumet, οπότε η Heye δεν ήταν ο τελικός αποδέκτης της ενισχύσεως.
- 245 Ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να προσάψει στην Επιτροπή έλλειψη αιτιολογίας ως προς την υποτιθέμενη διαφορά μεταχειρίσεως μεταξύ της προσφεύγουσας και της Heye.
- 246 Όσον αφορά, τέλος, την αιτίαση ότι η Επιτροπή παρέλειψε να εξηγήσει τον λόγο για τον οποίο, έστω και αν υποθεθεί ότι χορηγήθηκε ενίσχυση στην προσφεύγουσα, η ενίσχυση αυτή νόθευσε τον ανταγωνισμό και επηρέασε το μεταξύ κρατών μελών εμπόριο, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 176 έως 184 της παρούσας αποφάσεως, η Επιτροπή, ειδικότερα στα σημεία 70 έως 72 της προσβαλλομένης αποφάσεως, εξέθεσε κατά τρόπο επαρκώς σαφή τα πραγματικά περιστατικά και τις νομικές σκέψεις που είχαν ουσιώδη σημασία για την οικονομία της αποφάσεως ως προς το ζήτημα αυτό, παρέχοντας στην προσφεύγουσα και στον κοινοτικό δικαστή τη δυνατότητα να γνωρίζουν τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή θεώρησε ότι η επίμαχη πράξη συνεπαγόταν στρέβλωση του ανταγωνισμού και επηρέαζε το εμπόριο στο εσωτερικό της Ενώσεως (απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Μαρτίου 2003, T-228/99 και T-233/99, Westdeutsche Landesbank Girozentrale και Land Nordrhein-Westfalen κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-435, σκέψεις 292 έως 294).
- 247 Επομένως, ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του αιτήματος της προσφεύγουσας περί προσκομίσεως εγγράφων

- 248 Η προσφεύγουσα ζητεί να υποχρεωθεί η Επιτροπή, σε περίπτωση που εμμένει στη θέση της όσον αφορά την αξία των μετοχών το 1996, να προσκομίσει έκθεση εκτιμήσεως ικανή να στηρίξει τη θέση της.

- 249 Όπως προκύπτει από τα προεκτεθέντα, το Πρωτοδικείο μπόρεσε να αποφανθεί λυσιτελώς επί της προσφυγής βάσει των αιτημάτων, λόγων ακυρώσεως και επιχειρημάτων που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια της δίκης καθώς και βάσει των εγγράφων που κατέθεσαν οι διάδικοι (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 19ης Σεπτεμβρίου 2001, T-152/00, E κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2001, σ. I-A-179 και II-813, σκέψη 86, και της 6ης Ιουλίου 2004, T-281/01, Huygens κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2004, σ. I-A-203 και II-903, σκέψη 145).
- 250 Συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα της προσφεύγουσας να υποχρεωθεί η Επιτροπή να προσκομίσει άλλα έγγραφα πέραν αυτών που ήδη έχει προσκομίσει κατόπιν αιτήσεως του Πρωτοδικείου (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, προμνησθείσες στη σκέψη 249 αποφάσεις E κατά Επιτροπής, σκέψη 87, και Huygens κατά Επιτροπής, σκέψη 146).

Επί των δικαστικών εξόδων

- 251 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί να φέρει, πέραν των δικών της εξόδων, και τα δικαστικά έξοδα της Επιτροπής, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της τελευταίας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Βηλαράς

Martins Ribeiro

Dehousse

Šváby

Jürimäe

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 23 Νοεμβρίου 2006.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

E. Coulon

M. Βηλαράς